

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VAVREČKA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2016 - 2025

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka 2016 - 2025
Územné vymedzenie :	Žilinský kraj, okres Námestovo, obec Vavrečka – ŠÚJ 510157
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	2016 - 2025
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Žilinský kraj
Okres:	Námestovo
Región:	Horná Orava
Poloha:	49°23'04"S 19°28'10"V
Nadmorská výška:	645 m n. m.
Rozloha:	8,96 km ² (896 ha)
Počet obyvateľov:	1 434 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	160,04 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	029 01
ŠÚJ	510157
EČV	NO
Tel. predvoľba	+421-43
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Vavrečka
	Vavrečka 203
	Námestovo 029 01
Web:	http://www.vavrecka.sk/
E-mail:	www.vavrecka.sk
Telefón:	043/552 4957, 043/552 238
Fax:	043/552 4956

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VAVREČKA	10
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	11
2.1. HISTÓRIA OBCE	11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	13
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	16
2.4. DOPRAVA	19
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	25
2.6. OBYVATEĽSTVO	31
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	38
2.8. BÝVANIE	41
2.9. PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	43
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	46
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	47
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	48
2.13. ŠPORT	48
2.14. KULTÚRA	49
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	51
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	51
2.17. CESTOVNÝ RUCH	51
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014	51
2.19. SAMOSPRÁVA	52
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	52
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	53
3 SWOT ANALÝZY	53
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	55
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	56
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	57
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	58
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	58
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	59
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	60
3.8 KULTÚRA	61
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	62
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	63
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	64
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE VAVREČKA	65

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA VAVREČKA.....	71
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE VAVREČKA.....	71
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	74
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA VAVREČKA	81
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	82
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	82
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	83
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	83
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	84
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	85
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	85
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	86
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	87
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	87
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	88
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	88
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	88
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	89
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	90
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	90
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	90
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	91
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	92
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	92
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	93
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	94
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA VAVREČKA	96
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE VAVREČKA.....	97
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	98
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	100
8 AKČNÝ PLÁN	101
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	101
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	102
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	103
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	104
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	106
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	108
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	109
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	110
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	111
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	112
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	113
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA VAVREČKA	115
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	115
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	116
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	117
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	118
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	120
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	121
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	123
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	124
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	125
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	127
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	128
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	129
10 ZÁVER.....	134
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	135

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka s výhľadom do roku 2025 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Vavrečka, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vavrečka na roky 2016 - 2025
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		

Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Vavrečka je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**
- **PHSR**
- **ÚPO**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

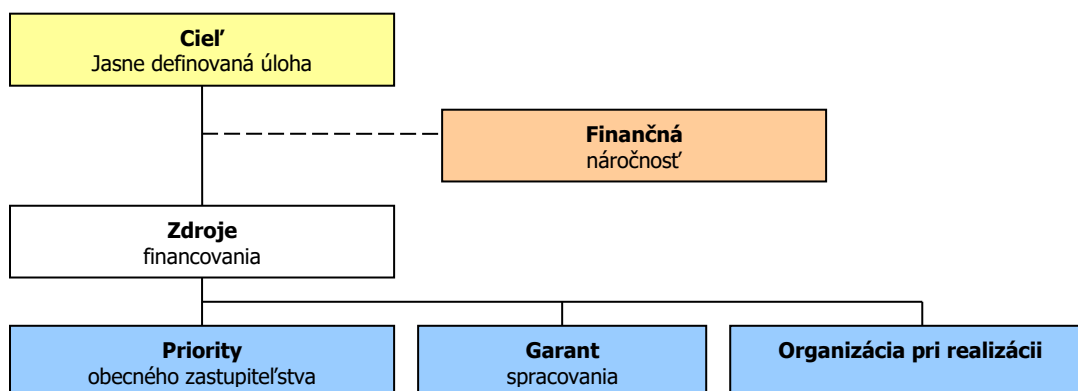

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Vavrečka. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

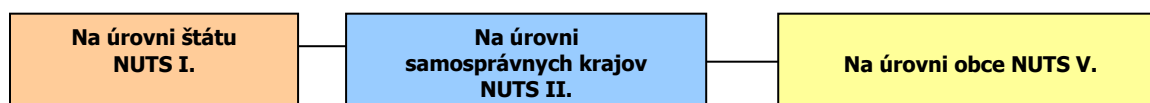
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Vavrečka má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionalitu“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2	KF, EFRR
				7a,b,c,d	
			MV SR	9	EFRR, ESF
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR		8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
			MDVRR SR	4c	KF, EFRR
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
			MK SR	6c	ESF, EFRR
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHSR obce Vavrečka integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Vavrečka 2016 - 2025 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR 2007 - 2016, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

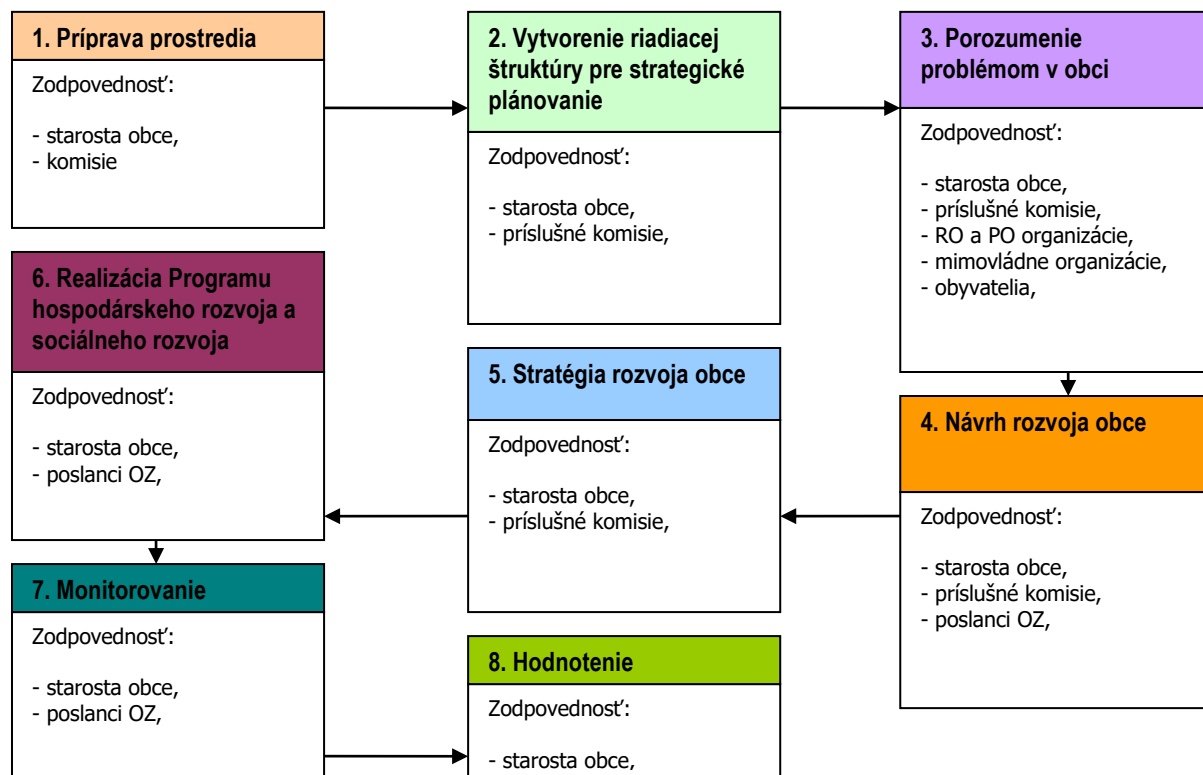

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Vavrečka. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávajú a zapájajú nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka
2016 - 2025**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Námestovo súčasťou Vyššieho územného celku Žilina.

Základná charakteristika obce Vavrečka (k 31.12.2014)

Kód obce	510157
Názov okresu	Námestovo
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	029 01
Telefónne smerové číslo	43
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1600
Nadmorská výška obce - mesta v m	648
Celková výmera územia obce [km ²]	8 955 282
Hustota obyvateľstva na km ²	144
Zdroj: ŠÚ SR	

Vavrečka je dedinka na severe Oravy, nachádzajúca sa pod Oravskou Magurou, neďaleko vodnej nádrže Oravská priehrada a Babej Hory. Nadmorská výška sa tu pohybuje od 603 m n. m. (Oravská Priehrada)- 1 725 m n. m. (Babia Hora), 645 m n. m. (priemer), čo je rozsiahly priestor na rôznorodosť prírodných systémov. Nachádza sa tu množstvo chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Celá táto oblasť v ktorej sa dedina nachádza je súčasťou CHKO Horná Orava.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Zo starších dejín odbornej historickej literatúry a encyklopédiách sa doteraz uvádzal rok 1 600 ako dátum najstaršej zachovanej písomnej zmienky o obci Vavrečka. Mnohí autori tento rok považovali aj za rok založenia obce. V skutočnosti môžeme s istotou datovať vznik obce O dvanásť rokov skôr. Podľa dobových zvykov zemepáni Thurzovci dávali obyvateľom nových obcí dvanásťročnú lehotu na vyklčovanie pôdy, stavbu obydlí, osídlenie a dopestovanie úrody. Po uplynutí dohodnutej lehoty stanovili výšku peňažných, naturálnych a robotných povinností voči panstvu i výšku župnej (štátnej) dane. Pôvodný názov obce bol Žigmondka alebo Žigmundka, pravdepodobne preto, lebo v tejto časti chotára začalo klčovanie lesa a osídľovanie. Žigmondka susedila s obcami Štefanov a Lavkov, ktoré v polovici 14. storočia dostali od panovníka Ľudovíta Veľkého zemanu Kubínyiovci. V roku 1 590 jednali Thurzovci o prenájme Štefanova a Lavkova od zemanov Kubínyiovcov a v chotárnej listine obcí sa spomínala Žigmondka. O dva roky neskôršie sa rozdelil Štefanov na Horný a Dolný a pri obhliadke chotárnych hraníc sa opäť spomínala hoľa Žigmundka, kde boli lazy a nejaké klčoviská. V roku 1677 bolo o Vavrečke zaznačené, že má chudobný chotár Počas kuruckých bojov vyšla na mizinu, obyvateľstvo sa rozprchlo a usadlosti vypálili zbojníci. V roku 1685, po nešťastnom prechode litovského vojska Oravou, ostala v obci len jedna celá usadlosť a z druhej dve tretiny. Toto najťažšie obdobie v živote obce opísal významný Vavrečský rodák Ján Herkel starší v almanachu Zora v roku 1832 a A. Kavuljak v diele Hrad Orava. V 18. storočí sa Vavrečka zmenila. Zvýšil sa počet obyvateľov a ralí. Do zavedenia tereziánskeho urbára dedinu spravovali dediční richtári z rodov Slepka, Vavrecký, Janota a Mišudík. Urbár z roku 1774 zrušil systém dedičných richtárov a zaviedol systém každoročne volených richtárov. Pred vrchnosťou mal richtár veľkú zodpovednosť za poriadok v dedine i včasné plnenie poddanských povinností. Richtár vyberal od poddaných dane a naturálne dávky pre panstvo a vojsko, súdil drobné susedské spory, zastupoval obec pred vrchnosťou. Pomáhali mu prísažníci, zvaní tiež „boľenici“. Voľby prebiehali po skončení jesenných poľných prác a potvrdzoval ich panský úradník. Volili len gazdovia platiaci dane. Richtár opatroval dôležité chotárne listiny i richtársku reťaz, podľa ktorej vo Vavrečke merali polia pri predaji, kúpe a dedení. Veštcí uznávali a povalovali „richtárske merníky“ za spravodlivé. U richtára bola aj pečať obce s erbovým znakom. Podľa súpisu domov a hospodárskych stavieb z roku 1828 bolo vo Vavrečke 100 domov, z toho 3 želiarske a 95 patrilo gazdom. Želiari vlastnili dom, ale nie pole, čiže extravilán. Gazdovia užívali pole rôznej veľkosti od 3 do 64 jutár, pričom jedno katastrálne jutro malo 0,575 ha. V 30. rokoch 19. storočia obraz dediny dopĺňal mlyn, mangel, farbiareň plátna, panská krčma, ktorú mal v prenájme židovský obchodník a obyvatelia si postavili kaplnku v barokovom štýle s originálnym dreveným oltárom. Koncom 19. storočia bol na Orave nekvalitný dobytok, zakrpatený, ba často i degenerovaný. Pre drobného roľníka bolo jednoduchšie a výhodnejšie rozmnožovať stavy svojho dobytku v rámci dedinských možností i za cenu horšej kvality. Negatívnym faktorom bol každoročný výskyt pľúcnej choroby dobytku, spôsobený

nešetrným chovom na studených horských stráňach i nekvalitným krmivom (prevažne slamou) cez zimu v maštaliach. Uhorské ministerstvo poľnohospodárstva malo záujem na skvalitnení chovu a dotáciami podporovalo šľachtené plemená. Po dedinách sa vytvárali spolky pre chov pinzgauského plemena, aj vo Vavrečke založili dobytkárske družstvo. Dobytky kupovali na okolitých trhoch v Námestove, Lokci, Trstenej, Zákamennom a Oravskom Veselom. Od roku 1871 Vavrečka patrila do obvodného notárskeho úradu v Lokci, ale matrične a cirkevne do Námestova. Občania opakovane žiadali o pričlenenie Vavrečky do notárskeho úradu v Námestove z dôvodu lepších komunikačných i dopravných podmienok. Do Námestova mali dva kilometre, do Lokce šesť. Do roku 1853 chodili do námestovskej ľudovej školy i deti z Vavrečky. Obchodníci, remeselníci i drobnochovatelia sa stavovsky združovali do námestovských spolkov, napríklad plátneníci, včelári, rybári i dobytkári. V nevelkej Vavrečke mali zastúpenie remeselné, koncesované i slobodné živnosti. Najpočetnejší boli obchodníci. Roky prvej svetovej vojny boli plné biedy, hmotného nedostatku a chorôb. Koncom vojny sa rozšírila po obciach hornej Oravy epidémia chrípky tzv. španielka, sprevádzaná vysokými horúčkami. Neobišla ani Vavrečku. V rokoch 1939 a 1940 obyvatelia Vavrečky neodchádzali za prácou do zámoria, ale do Nemecka, ktoré vyrábalo pre vojnu. Naši Oravci pracovali na poľnohospodárskych veľkostatkoch. Plány na výstavbu obce od začiatku storočia boli rozsiahle, ale uskutočnilo sa veľmi málo, lebo prvá svetová vojna v rokoch 1914-1918, veľká hospodárska kríza v rokoch 1929-1933 a druhá svetová vojna pochovali úsilie obecného zastupiteľstva. Prvú školu v obci postavili v roku 1853. Už v 90. rokoch minulého storočia však nevyhovovala. Richtár Ján Martinček s Jánom Krasulom navrhovali poštátniť obecnú ľudovú školu, lebo v tom prípade by náklady na výstavbu uhradil štát. To však znamenalo úplné pomad'arčenie školy a rodičia mali nedôveru k maďarskej škole. Pre poštátnenie ľudovej školy nahováral občanov aj richtár Ondrej Rentka v roku 1900. Výstavbu školy oddialila najprv nerozhodnosť občanov a potom prvá svetová vojna. Počas vojny štát bral občanom aj z toho mála, ktoré slúžilo na živobytie. Rekvirovali dobytok, seno, slamu a v roku 1916 vzali vo Vavrečke aj tri zvony na výrobu delostreleckých granátov. Starú školu opravili občania svojpomocne a drevo dodal miestny spolok bývalých urbarialistov. V 20. rokoch sa na rokovanie obecného zastupiteľstva opäť dostala otázka výstavby novej školy. V prvej polovici 20. storočia bola Vavrečka roľnícka obec so silnou migráciou obyvateľov. Obec mala slabé príjmy z daní a dávok: zo zábav, z prírastku hodnoty nemovitostí, z nápojov, za zveropolicajnú prehliadku dobytky a mäsa, od držania psa a hasičskú. Počet gazdovstiev vo Vavrečke sa pohyboval od 100 do 125 a závisel od majetkových prevodov medzi obyvateľmi. Uviedli sme počet gazdov s veľkosťou pôdy v roku 1828. O 120 rokov neskôr bolo v obci 125 gazdovstiev. V roku 1943 sa obec elektrifikovala. Cez zimné a jarné mesiace sa uskutočňovala štátna stravovacia akcia. Jarné práce v roku 1944 začali dňa 17. apríla a skončili dňa 10. mája. Vytrvalé a výdatné dažde neboli dobrým znamením pre roľníkov, tušili slabú úrodu zemiakov a nekvalitné seno. V rokoch 1961-1963 bol postavený miestny rozhlas, rozšírená elektrická sieť, ukončená výstavba požiarnej zbrojnice, opravená budova MNV, vybudované mosty cez potok k MNV, škole a ku kostolu, vybudovaná nová cesta popri dvore JRD. V obci bola zriadená materská škola. V roku 1964 sa uskutočnila rozsiahlejšia údržba miestnych komunikácií a opravené boli verejné studne. V nasledujúcich rokoch sa uskutočnila prístavba kinosály, výstavba cesty v novej časti obce, pracovalo sa na skupinových vodovodoch - od kapličky, z Lánov a Medved'ky. Každý z nich mal viac účastníkov. Skupinový vodovod od kapličky mal od počiatku 40 účastníkov.

Vymedzenie územia

Najbližšími susediacimi obcami sú na severozápade ,severe a severovýchode Námestovo, na východe Ústie n. Priehradou, na juhovýchode Štefanov a Tvrdošín (mestská časť Krásna Hôrka) a na juhozápade Ťapešovo. Na základe administratívno-správneho členenia SR z roku 1996 bola obec Vavrečka zaradená do Žilinského kraja, okres Námestovo. Urbanisticky sa rozvíja pozdĺž terajšej cesty II/502 Tvrdošín - Krásno nad Kysucou, ktorej trasa sa dotýka okraja zastavaného územia sídla. Najbližšia železničná stanica je Tvrdošíne. Najbližším sídlom vyššieho významu je sídlo okresu - mesto Námestovo ,kde je sústredený priemysel. Prevažujúcou funkciou v obci je obytná funkcia. Nadmorská výška stredu obce je 648 m.n.m. Celková rozloha obce je 902 ha katastrálneho územia ,priemerná hustota obyvateľstva k 31.12.2011 je 161,3 obyvateľ/a / km². V porovnaní s ostatnými obcami Slovenska patrí medzi husto zaľudnené obce. Katastrálne územie obce Vavrečka leží na rozhraní dvoch geomorfologických celkov - Oravská Magura (časť Budín) a Oravskej kotliny (časť Hruštínske Podolie). Rozprestiera sa na juhozápad od Oravskej priehrady. Na severozápade a severe hranica katastra prebieha pozdĺž rieky Biela Orava a Oravskej priehrady, na severovýchode je tvorená dolinou Jelenieho potoka, na východe a juhovýchode hrebeňom Oravskej Magury- medzi Starou Horou, Magurkou a na juhozápade dolinou potoka Adamka (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.6-7). Najbližším sídlom

vyššieho významu je sídlo okresu aj kraja – mesto Námestovo (4,9 km, 58549 obyvateľov), ktorá je správnym, obchodným aj priemyselným centrom. Hlavné mesto SR Bratislava leží 275 km juhozápadným smerom. Možno konštatovať, že poloha voči okresnému mestu a celkovej sieti osídlenia v regióne predstavuje dobrý predpoklad pre budúci harmonický rozvoj obce. Najdôležitejšou cestnou komunikáciou v obci je cesta II. triedy č. 520. Tá sa pri obci Lokca napája na komunikáciu č. 521. Uvedená cestná komunikácia prepája región na severe s Poľskou republikou a v smer na juhozápad s okresom Dolný Kubín a okresom Ružomberok. Cestná komunikácia č. 520 spája oblasť s okresom Tvrdosín. Územím obce neprechádza železničná trať. Obec Vavrečka sa nachádza pod Oravkou Magurou, neďaleko vodnej nádrže Oravská Priehrada a Babej Hory. Obec má výhodnú polohu na uskutočňovanie poznávacej turistiky (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.21).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Katastrálne územie Vavrečky sa orograficky začleňuje do sústavy vonkajších (flyšových) Západných Karpát. Leží na rozhraní dvoch geomorfologických celkov, Oravskej Magury a Oravskej kotliny. Chotár sa rozprestiera juhozápadne od Oravskej priehrady pod Magurkou (1112 m n.m.). Kataster Vavrečky je ohraničený Bielou Oravou a vodami Oravskej priehrady na severozápade, dolinou Jelenieho potoka a hrebeňom Oravskej Magury. Chotár Vavrečky má vrchovinový charakter a rozprestiera sa vo výške 610 m n.m. až 1112 m n.m. (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.7). Obec Vavrečka leží v severovýchodnej časti v Húštinskom úvale a v juhozápadnej časti v Oravskej Magure. Reliéf územia tvorí pahorkatina mierne zvlnená, vo vyšších polohách je terén značne členitý. Sklon svahov je mierny až stredný 10°-15°, miestami 5°-7°. Nadmorská výška na najnižšom položenom mieste je 608 m n.m. Najvyššie položené miesto je na Magure 1112 m n.m. Klimaticky územie patrí do mierne chladnej oblasti, s priemernými teplotami júla 14-16 stupňov Celzia, január -6 až -8 stupňov Celzia, s priemernými ročnými zrážkami 850-900 mm (500-550 mm za vegetačné obdobie) (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.8).

Geologické pomery

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny paleogénu, neogénu a kvartéru. Paleogén predstavujú hlavne drobové pieskovce s vložkami šedých i pestrých ílovcov. Na rozhraní pieskovcov a ílovcov vznikajú menšie vrstevné, puklinovo-vrstevné pramene S pomerne stálou výdatnosťou. Prevládajúcou horninou v neogénnej výplni Oravskej kotliny sú sivomodré íly s nepravidelnými slojami lignitu. Neogénne i paleogénne podložie je prikrýté rôzne mocnými alúviami, ktoré prechádzajú miestami do kamenitých a hlinito-kamenitých sutí. Charakter sedimentov závisí od podložných hornín. Hydrogeologicky najvýznamnejšou časťou kvartérnych sedimentov sú aluviálne náplavy rieky Biela Orava. Ich mocnosť je pomerne malá - 5-9 m. Štrky sú hrubozrnné až balvanité, valúny alebo až dobre spracované. Materiál valúnov tvoria prevažne pieskovce (80 %), zlepenice (13 %), bridlice, kremence, vápence. Podložie je zložené z flyšových hornín, ktoré vznikali ukladaním a striedaním vrstiev pieskovcov až zlepeníc, ílovcov až slieňovcov v paleogénom (staršie tret'ohory) mori. Takto sa utváral typický flyš, ktorého názov pochádza z nemeckého slova fließen - tiecť, resp. zo švajčiarskeho dialektu - hornina náchylná na zosun, čo značí, že priepustne pieskovcové vrstvy sa veľmi ľahko kĺžu (tečú) po nepriepustných ílovcových vrstvách a tak utvárajú možnosť tvorby zosuvov a iných procesov svahovej modelácie. Masívy okolitých pohorí sú tvorené horninami tzv. magurského flyšu. Rôzna odolnosť flyšových hornín sa odrazila na tvaroch zemského povrchu, ktorý budujú. V oblastiach s prevahou pieskovcových vrstiev, ktoré sú odolnejšie, vznikli mohutné horské chrbty, v oblastiach, kde majú prevahu ílovcové vrstvy nad pieskovcom vznikli zníženiny tzv. "brázdy" (napr. Podbeskydská brázda a i.) v ktorých sú sústredené sídla - obce. Začiatkom štvrtohôr nastali v podnebí zemského povrchu veľké zmeny. Silné ochladenie klímy viedlo ku vzniku ľadových dôb. V Severnej a strednej Európe existoval rozsiahly ľadovcový štít, ktorý v čase najväčšieho rozsahu siahahal od Škandinávie až k severnému úpätiu Karpát a Sudet. Naša oblasť ležala vtedy v tzv. pril'adovcovej - periglaciálnej zóne, kde vládlo studené tundrové podnebie. Následkom týchto zmien nachádzame ešte i dnes - v malom množstve - nad hornou hranicou lesa niektoré špecifické formy zemského povrchu, periglaciálne kamenné moria. Hrebeňové časti Babej hory sú narušené gravitačnými trhlinami a rozsadlinami. Vrcholové časti pohorí v štvrtohorách pokrývali horské ľadovce. Poľský geograf Sawicki udáva, že na území bola celkom zaľadnená plocha. Aj v masíve Magury podobne ako v ostatných pohoriach veľkému výškovému rozpätiu zodpovedá určité pásmovité zoradenie pôdnych typov. V nižších častiach masívu prevažujú hnedé lesné pôdy. S narastaním nadmorskej výšky podnebie sa stáva chladnejším a vlhkejším a hnedé lesné pôdy prechádzajú do zóny podzolovaných až podzolových

lesných pôd. Najvyššie časti pohorí ležia v zóne humusovo-železitých podzolov. Vrcholy predstavujú primitívne kamenité pôdy (litosoly). Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny paleogénu, neogénu a kvartéru. Paleogén predstavujú hlavne drobové pieskovce s vložkami šedých i pestrých ílovcov. Na rozhraní pieskovcov a ílovcov vznikajú menšie vrstevné, puklinovo-vrstevné pramene S pomerne stálou výdatnosťou. Prevládajúcou horninou v neogénnej výplni Oravskej kotliny sú sivomodré íly s nepravidelnými slojami lignitu. Neogénne i paleogénne podložie je prikrýté rôzne mocnými alúviami, ktoré prechádzajú miestami do kamenitých a hlinito-kamenitých sutí. Charakter sedimentov závisí od podložných hornín. Hydrogeologicky najvýznamnejšou časťou kvartérnych sedimentov sú aluviálne náplavy rieky Biela Orava. Ich mocnosť je pomerne malá - 5-9 m. Štrky sú hrubozrnné až balvanité, valúny alebo až dobre spracované. Materiál valúnov tvoria prevažne pieskovce (80 %), zlepenice (13 %), bridlice, kremence, vápence. Vrcholy predstavujú primitívne kamenité, v nižších plochách nachádzame i pôdy s rôznym stupňom oglejenia alebo zglejenia, ako aj pôdy rašelinové až močaristé. Z hľadiska ochrany prírody má veľký význam erózia pôdy, náchylnosť na tvorbu zosunov a iných procesov svahovej modelácie. Na zabránenie vzniku týchto negatívnych javov je vhodným činiteľom stabilizovaný vegetačný kryt, a to vo všetkých jeho formáciách (od bylinného cez krovitý až po stromovitý). Jeho zachovanie má teda nesmierny celospoločenský význam (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.7-8).

Inžiniersko-geologické rajóny sú zastúpené nasledovne: Rajón flyšoidných hornín(Sf) sa v horninovom prostredí striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepenkami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetranie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov(lomový kameň, štrk). Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namrzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo-prachových hornín. Rajón deluviálnych sedimentov (D) má v závislosti od predkvartérneho podkladu veľmi rôznorodé a priestorovo premenlivé litologické zloženie. Najčastejšie sú to hliny a hlinito-kamenité sute. Trvalejší horizont podzemnej vody je iba v nižších častiach svahov, najmä na prechodoch do rajónov F, T. Reliéf tvoria mierne až strmé svahy, členené miestami intenzívnou výmoleňovou eróziou. Z geodynamických javov je tu veľmi častý výskyt zosuvov najmä v regióne karpatského flyšu. Využitelnosť zdrojov je pre tehliarske suroviny, pôdy sú tu zväčša úrodné. Zhoršené inžiniersko-geologické podmienky pre výstavbu sú zapríčinené značnou litologickou premenlivosťou, výskytom zosuvov a miestami strmých svahov. Pri výstavbe je možnosť vyvolania zosuvov. Pre ukladanie odpadov sú vhodné jemnozrnné delúviá na miernych a stabilných svahoch. Rajón údolných riečnych náplavov (F) má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehlbínami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových polôh jemnozrnných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentmi. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.8).

Seizmicita

Podľa mapy seizmických oblasti a STN 73 0036 patrí záujmové územie do neseizmickkej oblasti s výskytom zemetrasení o maximálnej intenzite do 6. stupňa stupnice MSK 64.(makroseizmická intenzita) (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.9).

Radónové riziko

Na základe spracovaných prognóz do katastrálneho územia obce Vavrečka zasahuje oblasť s malým radónovým rizikom. Objemová aktivita v pôdnom vzduchu v základných pôdach podľa plynopriepustnosti zemín - malá $\leq 30\%$ (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.9).

Pôdne pomery

Komplexný prieskum poľnohospodárskych pôd katastrálneho územia obce Vavrečka bol vykonaný v roku 1969. Vykopaných bolo 41 základných a 4 výberové sondy, Z ktorých bob analyzovaných 82 vzoriek. Na ploche 650 ha boli na základe prieskumu zmapované prevažne hnedé pády (kambizeme, plocha cca 250 ha) a hnedé pády oglejené až glejové (kambizeme pseudoglejové na ploche cca 400 ha). Na základe komplexného pádného prieskumu bolo na území vyčlenených 18 pôdnogeologických jednotiek, patriacich k 7 hlavným pádnym jednotkám. V kotlinovom stupni prevládajú hnedé pády na flyšových sedimentoch; hnedé pôdy glejené a kyslé glejené. Na úpäti a svahoch Oravskej Magury prevládajú hnedé pády glejové na rozličných substrátoch; plytké hnedé pády na flyšových sedimentoch; hnedé pády na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch; rendziny a rendziny hnedé na výrazných svahoch vápencov a dobomítov. V rámci terénneho prieskumu v dňoch 8.-10. 7. 1993 bol vykonaný orientačný prieskum pád. Celkove bolo vykovaných 59 sond. Pozornosť sa sústredila na vyhodnotenie fyzikálnomechanických vlastností pád. Pôdny kryt v obci teda tvorí hlavne kambizem.

Kambizeme

Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín vyvretých, metamorfovaných a vulkanických hornín, prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespevnených sedimentov, napr. z viatych pieskov. Ich humusový A-horizont je v nižších polohách plytký a svetlý, s malým obsahom humusu a často aj na zvetralinách granitov sorpcne nasýtený. Ide o tzv. ochrický Ao-horizont. Vo vyšších, klimaticky extrémnejších nadmorských výškach v ňom narastá obsah surového kyslého humusu a narastá tiež jeho hrúbka, čím sa mení na tzv. umbrický (tmavý, hrubý, sorpcne nenasýtený) Au-horizont. Dominantným diagnostickým horizontom kambizemí je kambický Bv-horizont. Je to metamorfický podpovrchový horizont ktorý vznikol procesom hneďnutia (brunifikácie), t.j. oxidického zvetrávania, s fyzikálnou a chemickou premenou prvotných minerálov a tvorbou ilových minerálov, bez ich výraznejšej translokácie. Tento proces dáva horizontu charakteristickú hnedú farbu. Za kambický horizont sa považujú aj iné alterácie pod A-horizontom, napr. zmena farby a štruktúry v dôsledku odvápnenia časti pedonu. Typickým morfológickým znakom kambizemí sú difúzne prechodné horizonty A/B a B/C. Táto vlastnosť si vyžaduje zvýšenú pozornosť najmä pri identifikácii kambizemí nižších polôh ktoré sú celkovo svetlé, s málo kontrastným zafarbením. Kontrastnosť a výraznosť farieb horizontov kambizeme rastie s nadmorskou výškou v dôsledku slabšej mineralizácie a intenzívnejšieho zvetrávania v podmienkach drsnejšej klímy (10.1.2016, <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/kambizem.htm>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Vavrečka od roku 2004.

Výmera územia v ha.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5	895,5
Pol'no. pôda - spolu	626,6	626,5	626,5	625,4	624,9	624,6	624,3	624,2	624,0	624,0	623,8
- orná pôda	186,8	186,8	194,8	185,8	185,4	185,2	185,1	185,1	184,9	184,9	184,7
- záhrada	8,8	8,8	8,8	8,8	8,7	8,6	8,5	8,5	8,4	8,4	8,4
- trvalý trávny porast	431,0	431,0	422,9	430,8	430,8	430,8	430,8	430,7	430,7	430,7	430,7
Nepol'no. pôda - spolu	269,0	269,0	269,0	270,1	270,6	271,0	271,2	271,3	271,5	271,5	271,7
- lesný pozemok	199,2	199,3	199,3	199,8	199,8	199,8	199,8	199,8	199,8	199,8	199,8
- vodná plocha	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
- zast. pl. a nádvorie	51,7	51,4	51,5	51,8	51,8	52,1	52,5	52,6	53,1	53,1	53,5
- ostatná plocha	12,2	12,4	12,3	12,7	13,1	13,2	13,0	13,0	12,7	12,7	12,6

Zdroj: 20.11.2015, DataCubes, 2015, ŠÚ SR,

Celková výmera katastrálneho územia obce je 895,5 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 623,8 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 271,7 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd. Najvyššie zastúpenie majú TTP a lesné pozemky, ktorých výmera bola 430,7 a 199,8 ha.

Hydrologické pomery

Územie obce sa nachádza v povodí rieky Biela Orava, na pravostranných svahoch jej údolia. Je súčasťou hydrogeologického regiónu PN 025, paleogén povodia rieky Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny. Vysoko vyzdvižená antiklinálna stavba Oravskej Magury podmienila intenzívne erózne procesy. Mnohé paralelné toky stekajúce z pohoria rozčlenili horské úbočia na sústavu rázsochovitých chrbtov a hlbokých dolín. V centrálnom chrbte prevládajú pieskovce, čo sa odráža vo väčšej sklonovitosti svahov. Nižšie časti, ktoré predstavujú odlesnené stráne, sú postihnuté výmoľovou eróziou a častými zosuvmi. Reliéf Oravskej kotliny je mätko modelovaný. Vo vyšších častiach na málo odolných horninách prebieha povrchová až výmoľová erózia, časté sú menšie zosuvy. Uvádzané územie je odvodňované pravostrannými prítokmi rieky Biela Orava. Tieto v hornej a strednej časti svojho toku tečú v hlbokých zárezoch na dne nevýrazných údolí. V dolnej časti sú zarezané do pokryvných hĺn, prípadne vlastných náplavov. Toky nie sú hydrologicky sledované, avšak pre celú oblasť je charakteristický stredohorský typ režimu odtoku, s maximálnymi prietokmi v apríli a významným zvýšením už v marci. Toky sa vyznačujú výraznou reakciou na zrážky s intenzívnym z nánosom materiálu pri zvýšení stavov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.8). Cez územie obce Vavrečka pretekajú potoky a to: Adamka na hranici územia obcí Vavrečka a Ťapešovo, Vavrečanka, ktorá preteká priamo cez obec, Uhliská, Snehuliak a bezmenný prítok. Potok Adamka preteká severozápadným smerom na pomedzí obcí Ťapešovo a Vavrečka, sprava sa oddeľuje vedľajšie rameno, ktoré pokračuje cez Vavrečku na sever a ústi do susednej Vavrečanky. Hlavný tok Adamky sa západne od obce Vavrečka vlieva vodného toku Biela Oravy. Uvedené potoky spadajú do Povodia Oravy. Správca tokov je Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Piešťany (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.44).

Klimatické pomery

Opisované územie leží z väčšej časti v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka, ako všade na Slovensku je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od -4°C do -7°C , napr. v obci Oravská Polhora. (810 m n. m.) je priemerná januárová teplota $-5,7^{\circ}\text{C}$, v Oravskej Lesnej (769 m n. m.) $-6,3^{\circ}\text{C}$, v Oravskej Magure. V Oravských Beskydách od -6°C do -7°C a v najvyšších miestach Oravských Beskýd i nižšia ako -7°C . Hoci výškové rozpätie je veľké, v teplotách vzduchu zimných mesiacov nie sú zvlášť veľké rozdiely - napr. výškový rozdiel medzi dnom Oravskej kotliny a Babou horou je okolo 1 000 m rozdiel ich teplôt v januári je iba 2-3 $^{\circ}\text{C}$. Tento jav je charakteristický pre celé Slovensko a súvisí práve s veľkou členitosťou reliéfu, ktorá umožňuje v zime vznik teplotných zvrátov - inverzií. Ťažší studený vzduch vyplní často i niekoľko dní kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmlistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasie. Väčšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka - júli. V Oravskej Polhore a v Oravskej Lesnej sa priemerná júlová teplota pohybuje okolo 15°C , na vodnej nádrži Orava (598 m n.) je niečo vyššia - $16,4^{\circ}\text{C}$ a na Babej hore okolo 10°C . Pri merná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá; 5 až 6°C dosahuje v doline Oravy a Oravskej kotline, $4-5^{\circ}\text{C}$ v Oravskej Magure, $3-5^{\circ}\text{C}$ v Skorušinských vrchoch i Oravských Beskydách. O celkove chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod 0°C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160-180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25°C a viac) - 20-30 v Oravskej kotline a doline Oravy, 0 vo vrcholových častiach Beskýd. Opisované územie sa vyznačuje nielen celkove studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Najsuchšia je Oravská kotlina, kde napr. v Trstenej namerali ročný úhrn zrážok r. 1980 839 mm, r. 1981 814 mm, v r. 1982 754 mm a pod. Podobné hodnoty priemerného ročného úhrnu zrážok, okolo 800 mm, vykazuje aj časť doliny Oravy. Výrazným vlhkým kútom je západná časť Oravskej Magury s úhrnom zrážok 1 000 až 1 200 i viac mm. Hlavný hrebeň Oravských Beskýd, ako aj Skorušinské vrchy sú tiež známe bohatými zrážkami, ktorých ročný úhrn presahuje 1 200-1 400 mm. Najviac zrážok pripadá na júl (napr. Trstená 146 mm r. 1982, Oravská Polhora 138 mm, Vavrečka 134 mm, Pilsko 200 mm a pod.), menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Výnimku tu tvorí centrálna časť Oravskej kotliny, pretože leží v tieni vysokých pohorí. Vcelku vlhké daždivé počasie a veľká oblačnosť sú nepriaznivým faktorom pre pestovanie letnej turistiky. Lepšie podmienky poskytuje oblasť milovníkom zimnej turistiky a lyžovania. Okrem vhodných terénov sa oblasť vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od začiatku októbra do druhej polovice mája v najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Rôznorodosť geologických, geomorfologických, pádných a orografických pomerov vplyva na pestrosť a druhovú skladbu flóry daného územia. Vo voľnej prírode žijú rastliny v skupinách, menších či väčších kolóniách, alebo v rozsiahlych porastoch, ktoré nazývame spoločenstva. Ich vznik a existencia sa riadia zákonitostami, ktoré vyplývajú zo špecifických nárokov jednotlivých druhov. Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák a kol., 1966) patrí územie Vavrečky do oblasti západokarpatskej kveteny, obvodu západobeskydskej flóry, okresu Západné Beskydy. Obvod západobeskydskej flóry je charakterizovaný submontánnymi a montánnymi lesnými spoločenstvami a vplyvom karpatskej flóry. Druhovým zložením sa vegetácia na celom území katastra zaraduje do jedného lesného vegetačného stupňa: smrekovo-bukovo-jedľového. Náhle a podstatné zmeny v rastlinných spoločenstvách Vavrečky spôsobil človek pri hospodárskom využívaní krajiny. Pôvodné jedlo-bukové lesy boli v nižších vhodných polohách vyrúbané a premenené na polia a lúky, vo vyšších polohách na smrekové monokultúry. Lesy dnes zaberajú len cca 25 % rozlohy katastra obce. Súvislejšie lesné komplexy sa zachovali v okolí Magurky, Grapy, Javoriny, Hája, Žigmundky. Odvodnením viacerých lokalít sa narušili podmienky pre existenciu slatinno-rašelinných druhov. Pasením dobytkom, hnojením a rôznou ľudskou činnosťou sa menili a menia spoločenstva rastlín. Vplyvom škodlivých látok v ovzduší-exhalátov ustupujú niektoré citlivé druhy. Výsledkom týchto zmien vo vegetácii okolia Vavrečky je značná prevaha spoločenstiev lúk, pasienkov a burinových fytocenóz obilnín a okopanín. Na alúviách Jelenieho potoka a Adamky sa útržkovito zachovali ako brehové porasty horské jelšové lesy, ktoré majú zväčša krovitý charakter. Z jednotlivých druhov drevín sa v nich vyskytuje: lieska obyčajná (*Corylus avellana*), čremcha strapcovitá (*Prunus padus* subsp. *padus*),

zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), krušina jeľšová (*Frangula alnus*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), vrbá popolavá (*Salix cinerea*), ostružina malina (*Rubus idaeus*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*) a ďalšie. Pozdĺž Vavrečského potoka a potoka za bývalým podnikom ZVT, dnes E.K.R. 2 000 spol. s r. o. sa v brehových porastoch vyskytuje najmä: vrbá trojtyčinková (*Salix triandra*), vrbá purpurová (*Salix purpurea*), vrbá košíkárka (*Salix viminalis*), vzácné aj vrbá pätyčinková (*Salix pentandra*), vrbá rakyta (*Salix caprea*). Zloženie bylinného podrastu v týchto rovinných brehových spoločenstvách je značne premenlivé a závisí do značnej miery na vplyve kontaktných spoločenstiev (lúky, polia, pasienky a pod). Uplatňujú sa predovšetkým hydrofilné a nitrofilné druhy: krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), krkoška voňavá (*Chaerophyllum aromaticum*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), kostihoj hl'uznatý (*Symphytum tuberosum*), devätsil hybridný (*Petasites hybridus*), devätsil biely (*Petasites albus*), záružlie močiarné horské (*Caltha palustris* subsp. *laeta*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*), kuklík potočný (*Geum rivale*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), kokorík praslenatý (*Polygonatum verticillatum*), prvosenka vyššia (*Primula elatior*), pižmovka mošusová (*Adoxa moschatellina*). Mezotrofné lesné spoločenstvá v podhorskom a nižšom horskom stupni (pôvodne hojne rozšírené, dnes nahradené polkami, lúkami, pasienkami, resp. sekundárnymi smrečinami) sú zastúpené kvetnatými bučinami a jedlinami. Bukové a jedľové lesy s bohatým bylinným podrastom pokrývali v minulosti prevažnú časť územia. V stromovom poschodí sa vyskytoval buk lesný (*Fagus sylvatica*), jedľa biela (*Abies alba*). Dnes ich nahradil smrek obyčajný (*Picea abies*). Napriek náhrade smrekom, v bylinnom podraze týchto spoločenstiev možno nájsť viacero druhov typických pre jedlobučiny, napr. srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), mliečnik mandľový (*Euphorbia amygdaloides*), lipka vec marinkový (*Galium odoratum*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*). Pôvodné jedliny, resp. jedľové smrečiny predstavujú spoločenstvá, ktorých výskyt je viazaný na najvyššie časti katastra obce v okolí Magurky. Stromové poschodie je tu tvorené smrekom s rôznou prímiesou jedle. Z listnatých drevín býva zastúpená len jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), z krov zemolez čierny, resp. baza červená (*Sambucus racemosa*). Z bylinných druhov indikujú jedliny a súčasne diferencujú od bučín najmä lipka vec okrúhlostý (*Galium rotundifolium*) a chlpana žltkastá (*Luzula luzulina*). V bylinnom podraze týchto spoločenstiev ďalej nájdeme druhy ako podbelica alpínska (*Homogyne alpina*), tónovka dvojlistá (*Mainthemum bifolium*), kyslica obyčajná (*Oxalis acetosella*), jednokvietok veľkokvetý (*Moneses uniflora*), papradka samicia (*Athyrium filix-femina*), brusnica cucoriedková (*Vaccinium myrtillus*), peracina dúbravová (*Gymnocarpium dryopteris*), horec kácovitý (*Gentiana asclepiadea*). Na lesných rúbaniskách nastáva spontánna sukcesia k bývalému lesu, kde po bylinnej svetlomilnej vegetácii o pár rokov nastupujú kroviny ako spojovací článok medzi otvorenými spoločenstvami a lesnou mladinou. Z bylinných druhov sa tu uplatňujú smlz trstový (*Calamagrotis arundinacea*), chlpana hájna (*Luzula nemorosa*), starcek Fuchsov (*Senecio fuchsii*), psincek obyčajný (*Agrostis tenuis*), veronika lekárska (*Veronica officinalis*), plesnivček lesný (*Ganaphalium silvaticum*), jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*), kyprina úzkolistá (*Chamaerion angustifolium*), konopnica napuchnutá (*Galeopsis tetrahit*) a iné. Okrem všeobecne rozšírenej ostružiny malinovej (*Rubus idaeus*) sa z krov ako prvé uchyťáva vrbá rakyta (*Salix caprea*), baza červená (*Sambucus racemosa*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), javor horský (*Acer pseudo-platanus*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*), vrbá sliezka (*Salix silvestris*), prípadne aj iné druhy stromov z okolitého lesa. V katastrálnom území Vavrečky možno nájsť aj endemické, úplne i čiastočne chránené druhy rastlín našej flóry. Z karpatských subendemitov je to zvonček hrubokorenový (*Campanula serratata*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*). Z úplne chránených druhov slovenskej flóry sa vyskytuje: falia zlatohlavá (*Lilium martagon*), vemeník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), plavún obyčajný (*Lycopodium clavatum*), plavún pucrvý (*Lycopodium annotinum*), chvostníkjedľovitý (*Huperzia selago*). Z čiastočne chránených druhov horec kácovitý (*Gentiana asclepiadea*), mecik škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*). V katastri Vavrečky sa vyskytujú mnohé druhy rastlín, ktoré sú vo svojej existencii ohrozené, vzácné, resp. im treba venovať pozornosť.

Živočíšstvo

Fauna katastrálneho územia obce Vavrečka je súčasťou lesnej zóny palearktiskej oblasti a pri náleží (podľa zoografického členenia) do vonkajšieho obvodu Západných Karpát (Beskydský okrsok západný). Druhové zloženie živočíšstva Vavrečky je výsledkom dlhodobého fylogenetického vývoja, ktorý bol ovplyvňovaný horotvornými procesmi v geologických dobách a zmenami podnebia. Celkový charakter živočíšnych spoločenstiev v tejto oblasti podmieňuje geografická poloha opisovaného územia. Z hľadiska výškovej zonácie prevládajú tu podhorské (submontánne) a horské (montánne)

druhy, v najnižších polohách sa sporadicky objavujú južné teplomilné prvky. Pôvodné živočíšne spoločenstva tejto oblasti boli do značnej miery pozmenené činnosťou človeka. Poľnohospodárstvo a urbanizácia vytvárali podmienky pre rozvoj agrobiocenóz a antropobiocenóz, ktoré vytlačili pôvodné druhy. Zoocenózy predmetnej oblasti možno topicky rozdeliť na spoločenstva súvislých lesov, poľných lesíkov a krovín (hôrno-poľný biotop), spoločenstva polí a lúk, spoločenstva ľudských sídel a spoločenstva vôd (vodné toky a mokrade).

Bezstavovce

Z mäkkýšov je známy, pre hromadný zber už pomerne zriedkavý (chránený), slimák záhradný (*Helix pomatia*). V lesoch je bežný slimák škvrnitý (*Arianta arbustorum*). Tu sa vyskytuje aj jeden z najmenších suchozemských ulitníkov, vertiga lesná (*Vertigo pusilla*), ktorá žije v hniúcom listí a pod károu stromov. Medzi ulitníkmi nachádzame aj druhy, u ktorých sa ulita v priebehu fylogenézy natoľko zredukovala, že z nej nič nezostalo. Tieto živočíchy v okolí Vavrečky reprezentuje napríklad slizniak karpatský (*Bielzia coerulans*), ktorý je známy farebnou premenlivosťou a v lesoch ho môžeme nájsť v modrom až lazúrovom šate, ale známe sú aj hnedé, alebo fialové. Na kmeňoch stromov, pod károu alebo kameňmi môžeme počas potuliek po prírode Vavrečky objaviť aj slizniaka stromového (*Lehmanna marginata*), v blízkosti alebo priamo v obci slizniaka veľkého (*Limax maximus*), ktorý sa prispôbil človeku rozšírením i potravou a s obľubou sa kŕmi na smetiskách a kompostoch. Tu možno nájsť aj slizovca hrdzavého (*Arion rufus*). Mnohým ulitníkom je životným prostredím voda. V potokoch, jarkoch a močiaroch chotára sa vyskytuje vodniak malý (*Lymnaea truncatula*), vodniak premenlivý (*Lymnaea eregra*) a kotúľky.

Stavovce

Prehľad stavovcov je rozdelený podľa systematických skupín druhov s doplnkami ekologických charakteristík a sosieologického významu.

Ryby

Ichtyofauna katastrálneho územia obce je druhovo chudobná, viazaná na vodné toky potokov Adamka, Vavrečanka, Jelení a Pasekový potok - pstruh potočný (*Salmo trutta*), cerebla obyčajná (*Phoxinus phoxinus*), hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*).

Obojživelníky

Táto skupina živočíchov je viazaná na vodné plochy celoročne (kunka), alebo len v generacnom období (mloky, žaby). Životným prostredím v priebehu roka sú lesné porasty, močiare (mloky, salamandra), lúky, polia a intravilán (ropuchy). Pozornosť si tu zasluhuje mlok karpatský (tretohorný relik - karpatský endemit). Hojne sú zastúpené žaby (*Salientia*), vzácnejšia je salamandra škvrnitá. V sledovanej oblasti bob zistených 7 druhov obojživelníkov, z ktorých sú 3 druhy (salamandra, mlok vrchovský a karpatský) zaradené do Červenej knihy ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov - salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruhá (*Bombina variegata*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Plazy

Trieda plazov je reprezentovaná piatimi druhmi. Vzácné sa vyskytuje užovka obyčajná (*Natrix natrix*). Najohrozenejšia (z dôvodu predsudkov) je vretenica obyčajná (*Vipera berus*). Na suchých slnečných stranách a v okolí kameňolomu sa bežne vyskytuje jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*). Jej príbuznú jaštericu živorodú (*Lacerta vivipara*) nájdeme na vlhkých miestach, pri potokoch a v lese. Skupinu jašterov (*Sauna*) uzatvára slepých lámavý (*Anguis fragilis*). Mnohí tento druh chybné považujú za hada.

Vtáky

Ornitocenóza katastrálneho územia obce Vavrečka je zastúpená 76 druhmi, z ktorých možno 62 druhov považovať za hniezdice. Napriek tomu, že druhové spektrum nie je veľmi bohaté, zistili sme v tejto oblasti vzácne a vo svojej existencii ohrozené druhy (orol kriklavý, jariabok, jarabice, chrapkáč poľný, prhlaviar červenkastý...). Z avifauny Vavrečky je 23 druhov zaradených v Červenej knihe, z toho 1 v kategórii kriticky ohrozené druhy, 14 v kategórii ohrozené druhy, 2 vzácne druhy a 6 druhov si zasluhuje (vyžaduje) ďalšiu pozornosť ochranárov z dôvodu redukcie početnosti a narušenia ich pôvodných stanovišť.

Cicavce

Cicavce sledovanej oblasti sú kvalitatívne i početnosťou jednotlivých druhov pomerne hojne zastúpené. Okrem poľovnej zveri (jeleň, srnec, diviak) si z veľkých cicavcov zasluhujú pozornosť a vzácne sa objavujú mäsožravce (medveď hnedý, vlk obyčajný, psík medvedíkovitý). Z 26 druhov cicavcov 5-tich radov katastrálneho územia obce Vavrečka sú v Červenej knihe zaradené 4 druhy. Početné sú zastúpené druhy agrobiocenóz a synantropné druhy. HMYZOŽRAVCE - Jež východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*), duloonica väčšia (*Neomys fodiens*), krt obyčajný (*Talpa europaea*). HLODAVCE - veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), myš domová (*Mus musculus*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), tyšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), hraboš močiarny (*Microtus agrestis*), hrzdák lesný (*Clethrionomys glareolus*), myška drobná (*Micromys minutus*). ZAJACE - zajac poľný (*Lepus europaeus*), PARNOKOPYTNIKY - diviak obyčajný (*Sus scrofa*), Jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), MÄSOŽRAVCE - vlk obyčajný (*Canis lupus*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), psík medvedíkovitý (*Nyctereutes procyonoides*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), hranostaj obyčajný (*Mustela erminea*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), tchor obyčajný (*Putorius putorius*), kuna lesná (*Matres martes*), kuna skalná (*Martes foina*).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

V obci je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti Dolný Kubín a.s a prenájme. Verejný vodovod pre obec je zásobený z dvoch zdrojov a to: Vodné zdroje pitnej vody Javorina č.1-3 a z Oravského skupinového vodovodu. Obec Vavrečka nemá vybudovanú kanalizáciu, ale je vypracovaná PD. Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do potoka a na terén. Obec Vavrečka je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky č. 1303, ktorá obchádza obec severným okrajom. Západným okrajom obce prebieha vzdušná VN linka č.1303 (AlFe6 3x50) na TV vysielateľ Magurka. Z hlavnej trasy VN linky sú napojené existujúce TS vzdušnými VN prípojkami ako koncové TS. Samotná obec je v súčasnosti napájaná zo 6 TS, ktoré sú rôznych typov a výkonov do 630 kVA. Telekomunikačné rozvody patria do primárnej oblasti Námestovo s digitálnou ústredňou HOST Námestovo. Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obcí zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-mobil Slovensko, a.s. V súčasnej dobe je príjem rozhlasového a televízneho signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén cez televízny vysielateľ Magurka, nachádzajúci sa v k.ú. obce. Káblová televízia nie je k dispozícii. Riešená obec je plynofikovaná. Dodávka plynu je zabezpečená z jestvujúcej RS Vavrečka, ktorá je umiestnená v poli vedľa obce (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.22).

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Vavrečka má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe a v prenájme Oravskej vodárenskej spoločnosti (OVS) Dolný Kubín a.s. nasledovne: v správe OVS a.s je 2,8km, počet prípojok 118 a v prenájme je 4,9 km, počet prípojok 144. Rozvodná sieť vodovodu je DN 100 z materiálu PVC tl. a PE. Vodovod v obci má dve tlakové pásma - vodovodné rády 1 a 2 .Na vodovode sú osadené hydranty DN 80, ktoré zabezpečujú požiaru vodu pre obec. Verejný vodovod v obci je zásobovaný z dvoch zdrojov a to: vodné zdroje pitnej vody Javoriny č.1-3 a Oravský skupinový vodovod v správe OVS a.s.. Vodné zdroje Javoriny sú v prenájme. Výdatnosť zdrojov Javoriny č.1-3 v roku 2012 : min: 1,1 l/s a priem. 1,4 l/s a kapacita 1,1 l/s . Vodný zdroj Javoriny č. 1-3 zásobuje vodou vodojem 2 x 100 m³ v Správe OVS a.s / , ktorý je zásobovaný aj z Oravského skupinového vodovodu. Ochranné pásma vodného zdroja Javoriny č.1-3 - PHO I. a II. stupňa boli určené rozhodnutím Okresného úradu v Námestove, odbor ŽP D.Kubín č. 2001 /01181/k dňa 3.10.2001. V katastri obce je aj vodný zdroj Vavrečský – pre mesto Námestovo , ktorý sa podľa Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja – zmeny a doplnky č.4 z marca 2011 vyraduje z vodných zdrojov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.59).

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci Vavrečka nie je vybudovaná celooblasťná splašková kanalizácia. V súčasnosti odpadové vody sú odvádzané do žump, čo nie je vyhovujúce. V súčasnosti má obec Vavrečka spracovanú projektovú dokumentáciu (PD) pre stavebné povolenie „Zásobovanie vodou a kanalizácia Oravského regiónu, etapa 2-SS 66 Vavrečka – kanalizácia a SS 67 Vavrečka, kanalizačný zberač“ s odkanalizovaním obce a pripojením na ČOV Námestovo s kapacitou 46 000 EO. Projekt „ Zásobovanie vodou a kanalizácia Oravského regiónu Etapa 2 – Stavebný súbor 66 Vavrečka – kanalizácia a Stavebný súbor 67 Vavrečka, kanalizačný zberač“ vypracoval AQUA PROCON s.r.o. Brno bol schválený dňa 3.11. 2008. Verejná, gravitačná, splašková kanalizácia bude prevedená z rúr kanalizačných DN 300. Na kanalizácii budú zriadené, pre údržbu typové, sútokové šachty. Výtlaky z prečerpávacích staníc budú tlakovým potrubím HDPE zaústené do kanalizačných šacht gravitačnej kanalizácie projektovanej stoky „A“- SO 67 003. Pri dobudovaní kanalizácie aj o návrh pre všetky regulované celky bude potrebná rekonštrukcia SO 67 001 ČS čerpacia stanica ČS-01 so zvýšením výkonu čerpadiel alebo akumulácie splaškových vôd pre max. prítok 2x 8,73 l/s (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.62).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Kat. územím obce Vavrečka prechádza koridor vzdušného elektrického vedenia 110 kV č. 7212 z katastrálneho územia Ťapešovo a druhá linka 110 kV vedenia č. 7213 z katastrálneho územia Horný Štefanov. Obidve linky končia v k.ú. obce Vavrečka distribučnej TR 110/22 kV rozvodni SSE Distribúcia a.s., ktorá je napojená dvoma vzdušnými 110 kV linkami, prechádzajúcimi z k.ú. Horný Štefanov. Hlavným napájacím uzlom okresu Námestovo je 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV

vedeniach cez uzol kV Mokrad' sa privádza elektrický výkon do distribučnej TR 110/22 kV Vavrečka. Z rozvodne prechádzajú cestou Vavrečka - Námestovo dve káblové VN linky, ktoré za cestou prechádzajú do vzdušného vedenia, ktoré napájajú el. energiou hornú Oravu (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.64).

Obec Vavrečka je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky č. 1303, ktorá obchádza obec severným okrajom. Západným okrajom obce prebieha vzdušná VN linka č.1303 (AlFe6 3x50) na TV vysielateľ Magurka. Z hlavnej trasy VN linky sú napojené existujúce TS vzdušnými VN prípojkami ako koncové TS. Samotná obec je v súčasnosti napájaná zo 6 TS, ktoré sú rôznych typov a výkonov do 630 kVA. NN rozvody obce, napojené z uvedených TS, sú prevážne vzdušné a závesnými káblami. Domové prípojky sú vzdušným vedením a závesnými káblami, resp. káblovým zvodom. Nové ulice sú napojené káblovým rozvodom, umiestneným v chodníkoch a zelených pásach jednotlivých ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Súčasne rozvody postačujú len pre terašiu zástavbu. Pre plánovanú výstavbu je potrebné vybudovať nové VN a NN kabelové rozvody a príslušné TS. Stanovenie elektrického príkonu: Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č. 2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sietí vysokého a nízkeho napätia, kde v bode 4.1 je uvedené: príkon bytových jednotiek: 1,500 kVA - byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním, 2,000 kVA - domy v oblastiach so zásobovaním plynom, 5,000 kVA - domy v oblastiach bez zásobovania plynom. Odber el. energie napriek plynofikácii domácnosti je vysoký. Vysoká spotreba el. energie ukazuje na využívanie elektrických bojlerov, elektrického náradia a el. spotrebičov aj napriek tomu, že v roku 2010 je spotreba el. energie nižšia oproti roku 2009. Vysoké odbery vyplývajú z prikurovaním cez elektr. spotrebiče, používaním elektr. bojlerov a rôzne elektr. náradie. Sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným rozvodmi na betónových stĺpoch s vodičmi AlFe a AES (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.65-66).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
  - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

- s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oploštenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oploštením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Zásobovanie obce Vavrečka zemným plynom je z jestvujúcej RS Vavrečka, umiestnenej v poli vedľa obce. RS Vavrečka je napojená na VTL plynovú prípojku DN 80 PN 4 MPa. Prípojka je vysadená z jestvujúceho VTL distribučného plynovodu DN 200 PN 4 MPa. Pre zásobovanie obce je vybudovaná VTL/STL regulačná stanica plynu. Miestna sieť je v stredotlakovom prevedení. V súčasnej dobe je obec Vavrečka splynofikovaná na cca. 25 % (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.68).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevenej hmoty. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (akumulačné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Najviac bytov v obci Vavrečka je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (238). Iný typ vykurovania využívali cca. 55 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
9	238	55	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených pevným palivom – 205 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 38 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
61	38	1	205	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne samonosným káblom na betónových stĺpoch NN vo výške 1m pod urovnou vedenia NN a VO vedení. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z

hládiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni, avšak nie so 100 % pokrytím.

Telekomunikácie

Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami uloženými v zemi vedľa miestnych komunikácií. Okrajové časti mimo kábel siete sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Telekomunikačné rozvody patria do primárnej oblasti Námestovo s digitálnou telefónnou ústredňou HOST Námestovo. Riešené územie je pokryté signálom mobilných operátorov. Bezdrôtové telefónne spojenie zabezpečuje na území obce spoločnosť Orange Slovensko, a.s., Slovak Telekom a.s. a Telefónica Slovakia s.r.o. Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén. Príjem TV signálu je zabezpečený televíznym vysielačom Magurka, nachádzajúci sa v k.ú. obce. Káblová televízia nie je k dispozícii (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.70).

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Odvádzanie dažďových vôd

Obec Vavrečka má vybudované ochranné technické zariadenia pre odvádzanie dažďových povrchových vôd prevažne vedľa hlavných komunikácií v zastavanej časti. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia sú zachytávané čiastočne systémom jestvujúcich odvodňovacích priekop a väčšinou vybudovanou dažďovou kanalizáciou, ktorá je z rúr betónových TBR o DN 400, 600 a 1000 mm. Týmto technickými zariadeniami sú povrchové vody do toku Vavrečanka, ktorý preteká centrálnou časťou obce. Súčasná likvidácia dažďových vôd len čiastočne zabezpečuje potreby bezproblémového odvádzania dažďových vôd z územia obce čo súvisí s tým, že odvodňovacie priekopy a tiež potrubie dažďovej kanalizácie majú nedostatočnú kapacitu na plné zneškodňovanie privalových dažďových vôd.

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb, o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Inundačným územím je v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta vodného toku, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami. Cez územie obce Vavrečka pretekajú potoky a to: Adamka na hranici územia obcí Vavrečka a Ťapešovo, Vavrečanka, ktorá preteká priamo cez obec, Uhliská, Snehuliak a bezmenný prítok. Potok Adamka preteká severozápadným smerom na pomedzí obcí Ťapešovo a Vavrečka, sprava sa oddeľuje vedľajšie rameno, ktoré pokračuje cez Vavrečku na sever a ústi do susednej Vavrečanky. Hlavný tok Adamky sa západne od obce Vavrečka vlieva vodného toku Biela Oravy. Uvedené potoky spadajú do Povodia Oravy. Správca tokov je Slovenský vodohospodársky podnik š.p Piešťany (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.44).

Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce Vavrečka je odvodňované územie troma hydromelioračnými systémami - odvodňovacími kanálmi v správe Hydromeliorizácie š.p a jedným zariadením /poľnohospodárske pozemky / s neznámym vlastníkom. Hydromelioračné systémy - stavba „Odvodnenie pozemkov a ÚT Vavrečka: kanál krytý K1 (evid. č. 5303 043 002), vybudovaný v r. 1966 o celkovej dĺžke 0,120km, - kanál krytý K2 (evid. č. 5303 043 003), vybudovaný v r. 1966 o celkovej dĺžke 0,143km, kanál krytý K3 (evid. č. 5303 043 004), vybudovaný v r. 1966 o celkovej dĺžke 0,516km. Odvodňovacie kanály majú ochranné pásmo 5m na obe strany (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.64).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Obec má fungujúci dobrovoľný Obecný hasičský zbor, ktorý plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach. V prípade požiaru slúži zásahová jednotka z Námestova. Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území mesta umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

Zariadenie dobrovoľného hasičského zboru so základnou technikou hasičského zboru sa nachádza na v reg. celku 02, v susedstve s cintorínom. Súčasný priestor vyhovujú, v územnom pláne sú akceptované bez zmien. Nároky na nové plochy a zariadenia neboli odborom hasičskej ochrany Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Námestove rámci prerokovania Zadania územného plánu požadované. Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov a z požiarnej nádrže (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.43).

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Vavrečka, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektívnosťou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Obec Vavrečka leží 8,8 km juhozápadne od Námestova na ceste II/520 Krásno nad Kysucou – Suchá Hora. Z toho je spojenie s Námestovom 3,5 km po ceste II/520 a 5,3 km po ceste I/78. Táto trasa predstavuje časovo najkratšiu cestu do Námestova. Spojenie s okolitými obcami zabezpečujú len cesty II/520 a I/78. Spojenie nadregionálneho významu: cesta II/520 prechádza severnou časťou kraja a pripája sa na cesty, I / 11 Čadca – Žilina – súčasť medzinár. cesty E 75 Český Tešín – Žilina – Bratislava, I / 59 Trstená – Ružomberok – súčasť medzinár. cesty E77 Krakow – Budapešť a I / 78 Oravská Polhora – Oravský Podzámok (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.52).

Štátne komunikácie

Cesta II/520 je hlavnou dopravnou trasou ktorá spája mesto Tvrdošín smerom na Oravskú Jasenicu, Lokcu až do Krásna n. Kysucou. Hlavným cieľom v tejto trase je okresné mesto Námestovo, do ktorého sa doprava odkláňa na križovatke pred obcou Vavrečka. Táto cesta II/520 tvorí hlavný smer pohybu obyvateľov z obce za dochádzkou do zamestnania, za občianskou vybavenosťou, rekreáciou a do ostatných významných miest v širšom zázemí regiónu v základnom smerovaní: po ceste II/520 je vzdialenosť do mesta Námestovo 3,5 km, čo je asi 6 min autom, rekreácia – Oravská priehrada:

vzdialenosť z obce Vavrečka po ceste II/520 je do Slanickej Osady 4,5 km , čo je asi 10 min autom, obec - Oravská Jasenica: po ceste II/520 a I/78 je vzdialenosť do mesta 3,5 km, čo je asi 6 min autom. Obec Vavrečka leží mimo hlavnej príjazdovej trasy do okresného mesta Námestovo, ktorou je cesta I/78 Oravský Podzámok - Námestovo. Pripojenie po ceste II/520 na cestu I/78 je asi 3 km (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.53).

Cesta II/520

Dĺžka trasy v extraviláne územnoprávnej hranice je cca 2,1 km. Cesta II/520 prechádza severným okrajom sídelného útvaru v dĺžke 515 m. Napájajú sa na ňu takmer všetky miestne komunikácie v obci. V obci má funkciu zbernej komunikácie v kategórii MZ 8,5/50. Trasovaná je v smere západ – východ s jednostrannou zástavbou. Smerové pomery sú vyhovujúce, šírkové usporiadanie podmienené- chýba cestička pre cyklistov a peších. Pripojenie miestnych komunikácií je husté (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.53).

Miestne komunikácie

Povrchové vody z komunikácii sú prevažne odvedené priečnym a pozdĺžnym sklonom konštrukcie do existujúcich otvorených rigolov a potoka. Časť povrchových vôd je z komunikácii odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom konštrukcie do nespevnenej krajnice a okolitého terénu, vzhľadom na to, že daná lokalita nemá dažďovú kanalizáciu. Cestné komunikácie sú prevažne poškodené neustálou výstavbou inžinierskych sietí. Na jestvujúcich komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rozprestretím nového živичného krytu, kde bude možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácii sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov. Miestne komunikácie obce tvoria doplnujúcu dopravnú sieť. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup takmer ku všetkým jestvujúcim objektom. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.54).

Hromadná doprava

Hromadnú dopravu pre obec, ktorá je zamestnanosťou, školami a podobne naviazaná hlavne na mesto Námestovo, prípadne na okolité obce, zabezpečuje sieť liniek SAD. Obec nemá autobusovú stanicu. Pre potreby zabezpečenia dochádzky z obce do cieľového miesta, slúži obyvateľom 5 autobusových zastávok. Po ceste II/520 je vedená ťažisková verejná autobusová doprava SAD, na tejto ceste sú situované 4 autobusové zastávky – 2 pri futbalovom ihrisku a dve pri priemyselnej zóne (vždy po jednej na každý smer). Piata zastávka je pri obchode v obci a slúži pre jeden smer. Podľa dostupných údajov SAD Liorbus a.s. Námestovo (online cestovný poriadok www.cp.sk) hromadná doprava predstavuje toho času pravidelné obojsmerné linky za 24 hod:

- Linka 507 403 16 (18, 20,40, 68) Námestovo – Vavrečka - Lokca -Novoť
- Linka 510 410 2 (36, 44) Ružomberok - Námestovo
- Linka 507 414 24 (40, 44, 38, 54, 64,2,12,16) Námestovo – Lokca - Vavrečka
- Linka 503 419 23 (7,27,37,39,48,1,5) Istebné–Dolný Kubín–Oravský Podzámok -Námestovo
- Linka 510 402 6 (8,40,20,10) Trstená – Námestovo –Dolný Kubín – Kral'ovany – Martin -Žilina
- Linka 507 416 34 (56,6,18) Námestovo – Lokca - Lomná
- Linka 507 402 3 (2,4) Námestovo – Vavrečka - Nová Bystrica - Žilina
- Linka 507 413 20 (24,26,30,2,10) Námestovo – Oravský Podzámok – Dolný Kubín - Kral'ovany
- Linka 507 417 28 (2) Námestovo – Beňadovo – Mútne/Duľov
- Linka 507 429 9 (3) Zákamenné – Lokca – Námestovo – Tvrdošín

zabezpečuje súkromná autobusová doprava :

- Linka 507 512 2 Námestovo - Vavrečka - Banská Bystrica
- Linka 507 503 2 Námestovo - Vavrečka – Vrútky - Žilina

Bližšie údaje o počtoch cestujúcich, sezónnej vyťaženosti spojov a zastávok nie je známa (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.56).

Železničná doprava

Priame spojenie do obce Vavrečka po železničnej trati nie je. Najbližšie spojenie po železnici je do stanice Tvrdošín (trať č. 181), odtiaľ potom po ceste II/520 ešte 15,8 km do obce Vavrečka. Najbližšia železničná trať Kral'ovany – Trstená (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná

trať číslo 181) je jednokolačná železničná trať. Kraľovany sú prestupnou stanicou na hlavnú železničnú trať Bratislava – Košice (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.51).

Parkovanie

V obci existuje takmer v plnej miere bytová výstavba vidieckeho charakteru. Pre jej potreby je garážovanie a odstavovanie vozidiel vyriešené v rámci objektov rodinných domov alebo samostatnými garážami resp. odstavňami spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Tieto zásady budú uplatňované i na plochách novej bytovej výstavby v návrhovom i výhľadovom období. Pri existujúcej zástavbe bytových domov sa nachádzajú jestvujúce parkoviská, počet parkovacích miest je podľa počtu bytov, narastajúceho počtu automobilov a platnej STN 73 6110 nevyhovujúci, preto je potrebné dobudovať nové parkovacie plochy v centre obce, kde sa nachádza základná škola 1-4, telocvičňa, jedáleň, multifunkčné ihrisko a bytový dom. Tu je vytvorených okolo 10 miest na parkovanie pozdĺž krajnice, čo je pre potreby zariadení občianskej vybavenosti a služieb nepostačujúce. Súčasné rozmiestnenie parkovacích miest v obci (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.56).

Názov	Jestv. parkovacie miesta
cintorín, obchod	9 parkovacích miest+BUS
ZŠ 1-4, bytovka, ihrisko	6 parkovacích miest
obecný úrad	8 parkovacích miest
kostol, ZŠ	20 parkovacích miest
futbalové ihrisko	0 parkovacích miest
KBV r.č.	0 parkovacích miest
priemyselná zóna	0 parkovacích miest

Zdroj: ÚPNO Vavrečka, 2015, s.56

Cyklistická doprava.

Sieť nemotoristických komunikácií tvorí sieť zväčša nevyhovujúcich chodníkov pozdĺž hlavnej dopravnej trasy v obci – OcÚ kostol, škola. Chodníky sú lemovaním zelených plôch okolo potoka, ktorý je osou v existujúcej zástavbe. Ich povrch je betónový, živичný, šírka je zväčša nevyhovujúca cca 1 m. Najviac frekventovanými miestami sú okolie obecného úradu, kostola a cintorína, základnej školy, v miestach maloobchodného predaja a zastávok hromadnej automobilovej dopravy, ktoré je potrebné v rámci rekonštrukcie upraviť šírko, opraviť konštrukčne aj s vytvorením rozptylových plôch a bezbariérových trás a priechodov, v zmysle platných STN a TP. V obci Vavrečka cyklisti nemajú samostatné cestičky pre pohyb, plne využívajú miestne komunikácie, poľné cesty a cestu II/520. Obcou prechádza Oravská cyklomagistrála č. 006, ktorá prechádza chránenou krajinou oblasťou Horná Orava, dolinou rieky Bielej Oravy, cez obce Zákamenné, Breza a Vavrečka, smerom na Oravskú priehradu. Cyklomagistrála vedie väčšinou po existujúcich cestách, neoddelená od automobilovej dopravy (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.57).

Letecká doprava

Na území okresu Námestovo sa nenachádza letisko. Najbližšie medzinárodné civilné letisko je v Poprade, letisko Poprad – Tatry. Po cestách I, II triedy a medzinárodnej ceste D1/E50 trvá dopravné spojenie Vavrečka – Poprad 1 hodinu 50 minút (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.51).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Priemysel, energetika, doprava a ťažba nerastných surovín, majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinnno-prírodné prostredie v katastrálnom území obce a jej blízkom okolí.

Chránené územia

V riešenom území sa nachádzajú veľkoplošné a maloplošné chránené územia:

Veľkoplošné chránené územia:

Národné parky (NP) - nenachádzajú sa v riešenom území. Chránená krajinná oblasť (CHKO) - CHKO Horná Orava (CHKO) a Chránená krajinná oblasť Horná Orava (CHKO) - na jej území platí druhý až piaty stupeň ochrany prírody a krajiny. Pôvodne vyhlásená vyhláškou MK SSR č.110/1979 Zb. a novelizovaná vyhláškou MŽP SR č. 420/2003Z.z. Cieľom je ochrana a zachovanie rozptýlených ekosystémov významných z hľadiska biologickej stability a charakteristického vzhľadu krajiny. CHKO Horná Orava predstavuje rozsiahlejšie územie s rozptýlenými ekosystémami (zachovalé lesné komplexy, skupiny a solitery stromov, rašeliniská, vodné toky s Oravskou priehradou), významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability a charakteristickým vzhľadom krajiny. Veľkú časť tvoria flyšové pohoria tvorené flyšovými horninami, na území CHKO predovšetkým horninami tzv. magurského flyšu-pieskovce a ílovce.

Maloplošné chránené územia:

Prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (PR, NPR) - nenachádzajú sa v riešenom území.

Prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (PP, NPP) - nenachádzajú sa v riešenom území.

Chránený areál (CHA) - nenachádza sa v riešenom území.

Chránený krajinný prvok - nenachádza sa v riešenom území.

Chránené stromy:

Významný strom – 400 - ročná Vavrekova lipa. V rámci katastra sa nachádza významný strom Vavrekova lipa. Odhadovaný vek je 400 rokov. Ochranné pásmo tvorí 10 m od obvodu koruny. Lipa je vlastne pamiatka na zakladateľa obce.

Lokality medzinárodného významu

Územia svetového prírodného dedičstva UNESCO - nenachádzajú sa v riešenom území

„Ramsarské“ mokrade - Územie chránené v rámci medzinárodných dohôd - Ramsarská lokalita Mokrade Oravskej kotliny
Ramsarská lokalita Mokrade Oravskej kotliny predstavuje pôvodne rozsiahle rašeliniská a močiare, lesné aj nelesné rašeliniská vrchoviskového, slatinného a prechodného typu, vodné toky, krovité močiare aj vodnú nádrž Oravská priehrada. Územie sa na 90% prekrýva s územím CHKO Horná Orava. Významná fauna v území je nasledovná: žltáček čučoriedkový, bocian čierny, orol krikľavý, tetrov holiak, chapkáč poľný, močiarnica mekotavá a iné. Z flóry možno spomenúť: diablik močiarny, oštrý plod biely.

Európska sieť chránených území – NATURA 2000

Územie európskeho významu (ÚEV) - SKUEV0658 Ústie Bielej Oravy SKUEV0658 - navrhované

Chránené vtáčie územia (CHVÚ) - Chránené vtáčie územie Horná Orava – SKCHVU008 - územie európskeho významu SKUEV0658 Ústie Bielej Oravy SKUEV0658. Územia vyhlásené za chránené na základe kritérií stanovených v smernici biotopoch – tzv. osobitné územie ochrany (Special Area of Conservation, SAC). V riešenom území sa nenachádzajú územia európskeho významu. Chránené vtáčie územie Horná Orava(CHVÚ) – SKCHVU008 je dané vyhláškou MŽP SR č.173/2005Z.z. Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kúvik vrbáč (glauclidum passerinum), chriaštel poľný (Crex crex), daťel trojprstý (Picoides tridactylus), tetrov hluchák (Tetrao urogallus), terov holiak (Teatro tetrix), orol krikľavý (Aquila pomarina), bocian biely (Ciconia ciconia), bocian čierny (Ciconia nigra), jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého (Tringa totanus) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov straškosčervenochrbtý (Lanius collurio), jariabok hôrny (Bonasa bonasa), kúvik kapcavý (Aegolius funereus), daťel čierny (Dryocopus martius), žlna sivá (Picus canus), rybárík riečny (Alcedo atthis), lelek lesný (Caprimulgus europaeus), výr skalný (Bubo bubo), sova dlhochvostá (Strix uralensis), chriaštel bodkovaný (Porzana porzana), orol skalný (Aquila chrysaetos), chriaštel malý (Porzana parva), prepelica poľná (Coturnix coturnix), žltouchvost lesný (Phoenicurus phoenicurus) a strakoš sivý (Lanius excubitor), včelár lesný (Pernis apivorus) a rybár riečny (Serna hirundo). Biotopy európskeho a národného významu. Predmetom ochrany je biotop európskeho významu 91EO lužné vrbovo-topoľové lesy, ktorý je prioritný biotop a ostatnú časť lokality tvoria vodné plochy, premenené lužné lesy a iné lesy. Nelesné biotopy: Lk1 - biotopy poloprárodných a prírodných trvalých trávnatých porastov. V súčasnosti ich možno nájsť v rôznych vývojových štádiách, ktoré sa vytvorili vplyvom dlhodobého pasenia a sekundárnej sukcesie po jeho ukončení. Pre priaznivý stav biotopov je potrebný určitý manažment vo forme kosenia a pasenia. Inak sa biotopy v procese sukcesie menia a dostávajú sa tak do nepriaznivého stavu. Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor a sú navrhované z prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, lúk a pasienkov, sprievodných vodných biotopov a na biotopoch s prirodzenejším druhovým zložením (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Navrhované manažmentové opatrenia sú predovšetkým:

Chránené vtáčie územie Horná Orava(CHVÚ) – SKCHVU008 je dané vyhláškou MŽP SR č.173/2005Z.z: úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, zvyšovanie rubnej doby, ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelé stojaci stromy, skupiny stromov a ležaniny), strázenie (napríklad. hniezd dravcov), zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob) (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Územie európskeho významu SKUEV0658 Ústie Bielej Oravy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu:Lužné vrbovo – topoľové a jelšové lesy (91EO). Predmetom ochrany je biotop európskeho významu 91EO lužné vrbovo – topoľové lesy, ktorý je prioritný biotop a ostatnú časť lokality tvoria vodné plochy, premenené lužné lesy a iné lesy. Z európsky významných druhov sa tu vyskytujú tieto druhy: rybárík riečny(Alcedo atthis),bocian čierny(Ciconia nigra),rybár riečny(Sterna hirundo),kalužiak červenonohý(Tringa totanus),kačica chripľavka(Anas strepera),kunka žltobruchá(Bombina variegata),mlok karpatský(Triturus montandoni),vydra riečna(Lutra lutra). Navrhované manažmentové opatrenia sú predovšetkým: územie európskeho významu SKUEV0658 neodvodňovať a nebudovať na ňom stavby, strázenie (napríklad. hniezd dravcov), zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov, jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), v prípade lesného hospodárenia postupovať podľa schváleného Lesného hospodárskeho plánu alebo Programu starostlivosti o les (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Druhová ochrana

Chránené druhy rastlín aj živočíchov sa nachádzajú v celom území katastra v rôznych biotopoch. Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach riešeného územia. K najvýznamnejším miestam výskytu patria legislatívne vyhlásené územia, kde možno nájsť druhy spomínané vyššie ako aj napr. falia zlatohlavá (Lilium martagon), vemeník dvojlistý (Platanthera bifolia), rebrovka rôzolistá (Blechnum spicatum), plavún obyčajný (Lycopodium clavatum), plavún pucrvý (Lycopodium annotinum), chvostníkjedľovitý (Huperzia selago). Z európsky významných druhov sa tu vyskytujú tieto druhy: rybárík riečny(Alcedo atthis),bocian čierny(Ciconia nigra),rybár riečny(Sterna hirundo),kalužiak červenonohý (Tringa

totanus), kačica chriplávka (*Anas strepera*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Tritus montandoni*), vydra riečna (*Lutra lutra*). V zmysle R-ÚSES do južnej časti katastra zasahuje terestický biokoridor nadregionálneho významu Malá Fatra – Oravská Magura – Tatry. Do južnej časti katastra zasahuje hydrický biokoridor biocentrum nadregionálneho významu Oravská priehrada. V tejto časti katastra tečie aj rieka Biela Orava, ktorá s brehovými porastami tvorí hydrický biokoridor regionálneho významu Aluvium Bielej Oravy. Do katastra obce zasahujú biocentrá regionálneho významu Volarčická dolina a Slanický grúň. V katastri sa nachádza ešte viacero miestnych biocentier, miestnych biokoridorov a interakčných prvkov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam. Regionálny územný systém ekologickej stability (R-ÚSES) tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu. Regionálny územný systém ekologickej stability dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém. V zmysle Generálneho nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GN-ÚSES) Slovenska, ÚPN VÚC Žilinského samosprávneho kraja a Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Námestovo sa v riešenom území nachádzajú nasledovné prvky územného systému ekologickej stability: nadregionálny terestický biokoridor Malá Fatra-Oravská Magura-Tatry, hydrický biokoridor a biocentrum nadregionálneho významu Oravská priehrada. V tejto časti katastra tečie aj rieka Biela Orava, ktorá s brehovými porastami tvorí hydrický biokoridor regionálneho významu Aluvium Bielej Oravy. Do katastra zasahujú biocentrá regionálneho významu Volarčická dolina a Slanický grúň. V katastri sa nachádza ešte viacero miestnych biocentier, miestnych biokoridorov a interakčných prvkov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Biocentrá nadregionálne

NRBc Oravská priehrada – sa nachádza v katastrálnych Trstená, Bobrov, Oravské Hámre, Osada Ústie nad Priehradou a Slanica. Celková výmera je 1584,9988HA a druh pozemku – voda. Chránené územie zaberá severnú a severovýchodnú časť Oravskej priehrady o celkovej rozlohe 15,58 km². Je významnou zoologickou lokalitou a predstavuje jednu z najvýznamnejších lokalít výskytu vtákov na Slovensku. Na území sa odporúča zamedziť výstavbe, odvodneniu lúk, resp. ich rozorávaniu, nenavrhopať aktivity, ktoré by vyrušovali vtáctvo.

Biokoridory nadregionálne

NRBk terestický Malá Fatra-Oravská Magura-Tatry – zasahuje do južnej časti katastra obce Vavrečka

NRBk hydrický biokoridor Oravská priehrada – zasahuje do južnej časti katastra obce Vavrečka

Biocentrá regionálne

RbC Volarčická dolina

RbC Slanický grúň

Biokoridory regionálne

RbK Aluvium Bielej Oravy(hydrický) – severnou časťou katastrálneho územia preteká rieka Biela Orava, ktorá je zaujímavá svojimi brehovými porastami. Miestny územný systém ekologickej stability (M-ÚSES)

Biocentrá miestneho významu

BC-M Stred - nachádza sa v najstaršej centrálnej časti obce. Predstavuje územie priamo zahŕňajúce rieku Vavrečku a jej najbližšie okolie, s porastom náletových druhov drevín a krovín.. Je výborným biotopom pre vodné a pri vode žijúce vtáctvo.

Biokoridory miestneho významu

BK-M potok Vavrečka – nad obcou, najprv priberá prítok zo severného svahu Magurky, následne stáča na sever a prechádzajúci priamo cez obec. Brehový porast vyvinutý, významný biokoridor v poľnohospodárskej krajine.

BK-M potok Adamka – prechádzajúci na hranici k.ú. obcí Vavrečka a Ťapešovo. Brehový porast vyvinutý, významný biokoridor v poľnohospodárskej krajine.

BK-M potok Uhliská

BK-M potok Snehuliak

BK-M Zlamany potok

BK-M Jelení potok – prechádzajúci na hranici katastrálneho územia obce Vavrečka, mesta Námestovo a mesta Tvrdošín. Brehový porast vyvinutý, významný biokoridor v poľnohospodárskej krajine (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40-49).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona

č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Vavrečka má spracovaný územný plán z roku 2015.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Námestovo, ale aj v meste Trstená, Tvrdošín a Dolný Kubín.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste II. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Námestovo, Trstená, Dolný Kubín.

Región Oravy bol v minulosti známy viacerými veľkými priemyselnými podnikmi s významnou produkciou emisií. V súčasnosti sa počet veľkých emitentov zredukoval a z veľkých producentov zostali Oravské ferozliatinárske závody s dvoma prevádzkami – v Istebnom a v Širokej. Výrazne sa oproti minulosti znížila produkcia plyných aj tekutých polutantov. Stav v regióne je vcelku ustálený vyskytuje sa tu priemysel drevospracujúci, elektrotechnický, potravinársky, strojársky, nábytkársky. Vykurovacia základňa je kombinovaná – plynová, elektrická aj tuhé palivá.

K znečisteniu ovzdušia v Oravskej kotline negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na trase Ružomberok – Námestovo – Poľská republika. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plyných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Námestovo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	1,32	1,45	1,81	1,68	1,65	1,66	1,66	1,59	1,73	1,74	1,78
Oxid siričitý	0,75	0,53	0,41	0,41	0,29	0,29	0,25	0,25	0,23	0,23	0,20
Oxid dusíka	0,33	0,34	0,42	0,39	0,38	0,38	0,38	0,37	0,39	0,40	0,42
Oxid uhoľnatý	2,15	2,15	2,56	2,49	2,26	2,28	2,22	2,21	2,29	2,32	2,29
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,73</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>2,15</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,00</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,19</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,80</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>3,76</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,37</i>	<i>3,65</i>	<i>3,56</i>	<i>3,42</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý naruša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc.

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Námestovo jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie oxidu uhoľnatého, ktoré

sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie) a tuhých emisií.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Námestovo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	910	999	1251	1162	1141	1147	1150	1098	1193	1200	1231
Oxid siričitý	517,3	368,0	284,0	288,5	198,6	202,0	175,5	172,7	156,2	156,1	151,2
Oxid dusíka	227,5	233,0	289,0	272,9	261,2	263,0	263,1	257,4	272,1	274,5	278,4
Oxid uhoľnatý	1483,7	1485,0	1771,0	1725,0	1560,7	1578,0	1532,8	1528,2	1585,6	1603,5	1585,7

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v Oravskej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste II./520 triedy, ktorá prechádza obcou Vavrečka.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Žilinského kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Žilinského kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Vavrečka na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v % v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Separ. zbierané zložky kom. odp.	2,56	3,51	4,18	4,48	6,59	7,18	7,34	7,67	9,56	10,74	12,33
Separ. z toho: nebezp. odpad	0,10	0,22	0,24	0,35	0,31	0,33	0,34	0,32	0,46	0,49	0,41
Odpady zo záhrad a parkov	7,38	7,85	6,71	5,31	4,88	3,90	4,18	8,26	3,58	4,12	4,21
Iné komunálne odpady	83,66	82,33	85,32	86,00	83,62	83,82	83,17	80,05	82,90	82,10	79,05
Drobné stavebné odpady	6,40	6,31	3,79	4,20	4,90	5,11	5,31	4,02	3,96	3,03	4,42

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	228	233	289	273	261	263	263	257	272	275	278

Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	22	25	4	8	13	22	21	26	33	41	50
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	348	262	271	276	270	282	286	302	277	268	257
% zhodnoc. kom. odpadu	5,94	8,62	1,51	2,75	4,41	7,01	6,51	7,99	10,74	13,26	16,19
% zhodn. kom. odp. komp. (%)	44,30	42,35	47,53	14,94	19,98	54,40	66,40	62,37	57,28	54,89	37,34
% zh. kom. odp. ako druhot. s.	43,15	48,56	47,71	84,96	79,96	45,48	33,36	29,46	26,63	43,55	35,20

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Komunálny odpad sa odváža na skládku TKO mesta Námestovo. Obec Vavrečka nemá vypracovaný program odpadového hospodárstva. Odpadové hospodárstvo v obci je možné rozdeliť do skupín: odpad produkovaný obyvateľmi obce a malými prevádzkami v obci. Jednou z ciest ako by mohla obec problém s komunálnym odpadom (KO) riešiť je separovaný zber, ktorý v súčasnosti ešte uskutočňuje. Obec začala so separáciou v roku 2004, kedy sa podarilo odseparovať 5,73 ton triedeného odpadu. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma BOLECH a Technické služby Námestovo. Obec nemá vytvorený zberný dvor, ale má v regulovanom celku č.16 umiestnený uzavretý kontajner do ktorého môžu obyvatelia obce nosiť vyseparovaný papier, sklo, plasty, železné kovy, autobaterie, textil a pneumatiky. Všetky vyseparované zložky sú zhodnotené ako druhotná surovina. Zhromažďované boli v kontajneroch, ktoré zabezpečuje obec a sú odvážané spoločnosťami zaoberajúcimi sa likvidáciou vyseparovaného odpadu na spracovanie. Najväčší podiel skládkovaných odpadov tvorí zmesový komunálny odpad. K zhodnocovaniu biologicky rozložiteľných odpadov dochádza priamo u pôvodcov odpadu, u obyvateľov obce, ktorí využívajú tieto odpady na domáce záhradné komposty. V návrhu sa neuvažuje s vytvorením nového areálu kompostoviska a zberného dvora odpadov. Významný podiel produkovaného odpadu predstavuje odpad z verejných priestranstiev. Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Zvoz komunálneho odpadu z územia obce Vavrečka je zabezpečené zmluvným odberateľom na riadenú skládku komunálneho odpadu. V obci sa s realizáciou separovaného zberu začalo v roku 2005. Doposiaľ nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu). Komplexne riešenie tejto oblasti obci chýba. Stúpa produkcia odpadov a narastá ekonomická náročnosť ich likvidácie aj napriek zvýšeným aktivitám samosprávy, pretrvávajú problémy s „divokými“ skládkami. V súlade s výstupmi stratégie, obec potrebuje komplexné koncepčné a realizačné riešenie zberu a triedenia odpadov, jeho likvidáciu resp. zhodnotenie jeho zložiek – keďže ide o vidiecke prostredie prioritne likvidáciu a zhodnotenie jeho biologickej zložky. Efektívne a ekologické nakladanie s odpadom v podmienkach obce znamená riešiť nielen jeho zneškodňovanie, ale aj účinnejšiu organizáciu zvozu, riadenie efektívnejšieho separovaného zberu (papier, plast, kov, sklo a kovy, estetizáciu a umiestnenie zberných miest, skvalitňovanie podmienok a dodržiavanie bezpečnosti pri nakladaní s odpadom pre občanov a organizáciu zabezpečujúcu separovaný zber. V snahe racionalizácie nakladania s odpadom územný plán navrhuje lokalizovanie zberných miest na pozemkoch obce a zberný dvor na vyseparované komodity a kompostovisko v severnej časti zastavaného územia obce. V súčasnosti v obci nie sú zberné miesta na separovaný zber. V obci je veľkoobjemový kontajner (VOK), ktorý je súčasťou cintorína na zber zelene (biologicky rozložiteľného odpadu) a KUKA nádoby (110 l) na zber komunálnych odpadov. Separovaný zber sa realizuje predovšetkým do zberových vriec (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.72-74).

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážané rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Chemická degradácia pôd môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganického a organického povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Z organických polutantov, ktoré v pôdach dlhšie pretrvávajú, sú predmetom monitorovania hlavne polycyklické aromatické uhlíkovodíky. Ostatné organické polutanty majú viac charakter „bodového“

znečistenia. V rámci monitoringu pôd Slovenskej republiky boli zistené najvyššie hodnoty polycyklických aromatických uhlíkovodíkov najmä na luvizemiach, v nivách väčších riek, ako je tunajšia Vavrečanka, lokálne aj v kambizemiach a v okolí priemyselných centier. Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území obce nachádzajú relatívne čisté pôdy. Z hľadiska rizika kontaminácie rastlinnej produkcie ťažkými kovmi sa v katastrálnom území prejavuje stredné riziko tejto kontaminácie, obmedzené využívanie (odporúča sa na využívanie na trvalé trávne porasty, neodporúča sa aplikácia kompostov II. triedy a pestovanie plodín veľmi citlivých na príjem ťažkých kovov a ekologické hospodárenie). Z hľadiska odolnosti pôdy proti kompácii a intoxikácii v tomto katastrálnom území sa prejavuje slabá odolnosť pôdy proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov, silná odolnosť pôdy proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov a slabá odolnosť pôdy proti kompácii. Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu v katastrálnom území obce prevládajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu s nižšou pufracnou schopnosťou. Hlavným prejavom fyzikálnej degradácie je erózia, odnos pôdných častíc z povrchu pôdy účinkom vody a vetra. Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy je katastrálne územie obce zaradené do kategórie stredne silnej potenciálnej vodnej erózie. Napriek zaradeniu do kategórie slabej potenciálnej vodnej erózie sa v tomto katastrálnom území vzhľadom na výrazné plošné zastúpenie veľkblockovej ornej pôdy prejavuje stredne silná až silná vodná erózia pôdy.

Kontaminácia pôdy

Dotknuté územie, kvôli skutočnosti, že sa vyznačuje nízkym stupňom poľnohospodárskej produkcie, patrí k oblastiam s menej kontaminovanými pôdami. Pri poľnohospodárskych pôdach možno reálne predpokladať, že vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu v poľnohospodárstve dochádza v týchto pôdach k úbytku reziduí priemyselných hnojív a pesticídov. V zastavanom území sa kontaminované pôdy nachádzajú v okolí komunikácií. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobného chovateľstva.

Degradácia pôdy eróziou

Vonkajšími faktormi mechanickej degradácie pôd sú vietor a zrážky podporované typom reliéfu a antropogénnou činnosťou. Reliéf v riešenom území je z prevažnej miery rovinatý, bez prejavu vodnej erózie. Erózia sa môže prejaviť aj v blízkosti vodného toku Vavrečanka, kde sú procesy zmyývania a akumulácie intenzívnejšie. Na druhej strane odkrytý terén s prevahou poľnohospodársky obrábanej ornej pôdy poskytuje priam ideálne podmienky pre veternú eróziu, najmä v mimovegetačnom období.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelne a hospodárne využívanie. Na území obce Vavrečka sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav. Vo všeobecnosti v celom regióne riešených obcí nie je prebytok podzemných a povrchových vôd. Zlepšenie stavu povrchových vôd pretekajúcich zastavaným územím obce riešime návrhom obecnej kanalizácie a čistenia odpadových vôd z domácností i z výrobných prevádzok. Ochranu podzemných vôd riešime dôsledným rešpektovaním pásiem hygienickej ochrany prameňov.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcnosti v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na ciele plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Vavrečka k roku sčítania obyvateľov.

Býajúce obyvateľstvo v obci Vavrečka (rok 2011 – SODB 2011)

spolu	ženy	0-14	66+	15-65

obec Vavrečka 1403 703 322 87 994
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 1403 obyvateľov, pričom žien bolo 703. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Vavrečka podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (95,15 %). Pri 1,33 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 1,33 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	1355	95,15
Evanjelická	1	0,07
nezistené	24	1,69
bez vyznania	19	1,33
Gréckokatolícka	4	0,28

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,12 %, česká národnosť bola zastúpená 0,14 %. Pri 1,05 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1383	97,12
nezistená	15	1,05
Česká	2	0,14
Moravská	1	0,07
Poľská	1	0,07
ostatná	1	0,07

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Vavrečka bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
k 1.1.	1263	1290	1335	1365	1357	1382	1402	1394	1412	1421	1424
k 30.6.	1276	1309	1350	1354	1371	1379	1420	1403	1417	1423	1429
k 31.12	1290	1335	1365	1357	1382	1402	1426	1412	1421	1424	1434
muži	656	667	687	684	692	700	719	700	706	708	715
ženy	620	642	663	670	679	679	701	704	711	715	714
Index	-	1,035	1,022	0,994	1,018	1,014	1,017	0,990	1,006	1,002	1,007
Priemer IX											1,011

Zdroj: DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov stúpol o 144 obyvateľov (10,04 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 1,011, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,11 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2005, kedy stúpol počet obyvateľov o 45 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patrila rok 2011, kedy klesol počet obyvateľov o 14.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Vavrečka.

Prirodzený prírastok

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Námestovo HMPP	7,9	8,29	7,69	7,14	7,49	9,18	8,51	9,32	7,66	7,68	7,17
prirodzený prírastok	12	19	10	5	13	10	16	21	15	6	13

hrubá miera pr. prír. 9,4 14,51 7,41 3,69 9,48 7,25 11,27 14,97 10,59 4,22 9,1
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v každom roku. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2011.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Vavrečka. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2009, kedy hrubá miera dosiahla 16,41. Do roku 2014 klesol tento počet na 13,93. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend. Vývoj počtu narodených v obci neovplyvnila ani ekonomická kríza. V roku 2013 došlo k výraznému poklesu prírastku. V roku 2014 bolo v obci 22 živonarodených detí.

Počet živonarodených

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Vavrečka											
okr. Námestovo HM	15,68	15,47	14,89	14,62	15,04	16,41	15,57	15,98	14,62	13,8	13,93
narodení	22	23	12	21	21	24	24	30	24	15	22
živonarodení	22	23	12	21	21	24	24	30	24	15	22
hrubá miera živorod.	17,24	17,57	8,89	15,51	15,32	17,4	16,9	21,38	16,94	10,54	15,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje mierny pokles. V obci nie je možné identifikovať trend. Najviac potratov bolo evidovaných v roku 2010 a 2011.

Počet potratov

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Vavrečka											
okr. Námestovo HM	2,87	2,71	2,33	2,11	2,89	2,08	2,18	2,26	2,53	2,1	2,37
potratovosť	5	4	3	3	2	2	7	7	6	4	3
hrubá miera potratovosti	3,92	3,06	2,22	2,22	1,46	1,45	4,93	4,99	4,24	2,81	2,1
index potratovosti	22,73	17,39	25	14,29	9,52	8,33	29,17	23,33	25	26,67	13,64
ukončené tehotenstvá	27	27	15	24	23	26	31	37	30	19	25
hrubá miera uk. tehot.	21,16	20,63	11,11	17,73	16,78	18,85	21,83	26,37	21,18	13,36	17,49

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný klesajúci trend. Počet kolíše okolo 7,09 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2004. V prípade obce Vavrečka sa počet zomretých vyvíja náhodne. Kým v roku 2004 bolo evidovaných 7,84 zomretých na 1000 obyvateľov, do roku 2014 klesol ich počet na 6,30. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2007 a 2009.

Počet zomretých

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Vavrečka											
okr. Námestovo HM	7,78	7,18	7,21	7,48	7,55	7,23	7,06	6,66	6,96	6,12	6,76
zomretí	10	4	2	16	8	14	8	9	9	9	9
hrubá miera úmrtnosti	7,84	3,06	1,48	11,82	5,84	10,15	5,63	6,41	6,35	6,33	6,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v okrese negatívny trend. V obci bolo negatívne saldo zaznamenané vo viacerých rokoch. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2005 a to 26 obyvateľov.

Saldo sťahovania

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Vavrečka											
okr. Námestovo HM	-1,15	-1,56	-0,53	-1,69	-0,77	-1,83	-2,21	-0,84	-1,61	-0,98	-2,22
migračné saldo	15	26	20	-13	12	10	8	-3	-6	-3	-3

hr. miera migr. salda 11,76 19,86 14,81 -9,6 8,75 7,25 5,63 -2,14 -4,24 -2,11 -2,1
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2007 a to - 13 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Vavrečka. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prist'ahovaní	22	33	28	5	18	29	16	17	7	14	24
vyst'ahovaní	7	7	8	18	6	19	8	20	13	17	27

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V sledovanom období postupne počet vyst'ahovaných narastá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2009 a v roku 2014. V roku 2014 počet vyst'ahovaných stúpol na hodnotu 27. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2009 kedy sa do obce prist'ahovalo celkovo 29 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období vždy kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Námestovo HM	6,75	6,73	7,15	5,44	6,72	7,35	6,29	8,49	6,04	6,7	4,95
celkový prírastok	27	45	30	-8	25	20	24	18	9	3	10
hrubá miera celk. pr.	21,16	34,38	22,22	-5,91	18,23	14,5	16,9	12,83	6,35	2,11	7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný, ale pozitívny trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2005, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 45. K úbytku došlo len v roku 2007, kedy klesol počet obyvateľov o 8.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Vavrečka. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2004 pripadalo 6,42. Do roku 2014 mierne klesol počet na 5,92.

Počet sobášov

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Námestovo HM	6,42	5,46	5,55	5,87	6,74	6,56	6,12	6,19	5,88	5,67	5,92
sobášnosť	8	14	6	9	5	6	11	15	6	10	8
hrubá miera sobášnosti	6,27	10,7	4,44	6,65	3,65	4,35	7,75	10,69	4,24	7,03	5,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia aj nižšia ako v prípade okresu. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v roku 2011 a 2005. V prípade rozvodovosti boli hodnoty takmer počas celého obdobia pod úrovňou okresu. K najvyššiemu počtu došlo v roku 2014. Vo všeobecnosti však možno povedať, že uvedené štatistiky sú počas väčšiny rokov sledovaného obdobia pod okresnou úrovňou.

Počet rozvodov

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Námestovo HM	0,49	0,54	0,79	0,84	0,49	0,88	0,82	1,34	0,93	1,21	0,89
rozvodovosť	0	0	3	1	1	1	0	1	2	2	4

hrubá miera roz.	0	0	2,22	0,74	0,73	0,73	0	0,71	1,41	1,41	2,8
index rozvodovosti	0	0	50	11,11	20	16,67	0	6,67	33,33	20	50

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 142,49 a do roku 2014 stúpla na hodnotu 159,57.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

Obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SR	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
okr. Námestovo	82,8	83,5	84,0	84,6	85,1	85,7	86,3	86,4	87,0	87,6	88,1
Obec Vavrečka	142,49	146,17	150,75	151,2	153,09	153,99	158,57	156,67	158,17	158,84	159,57

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

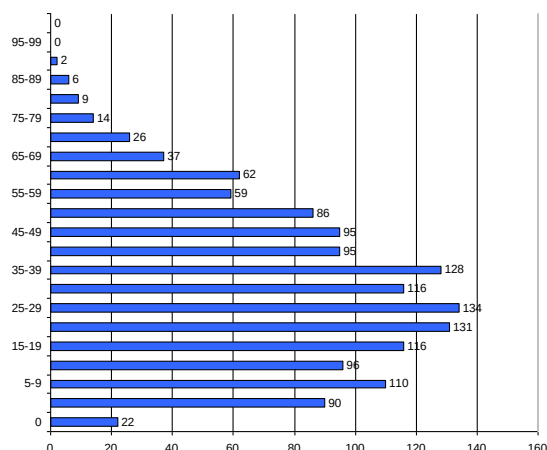
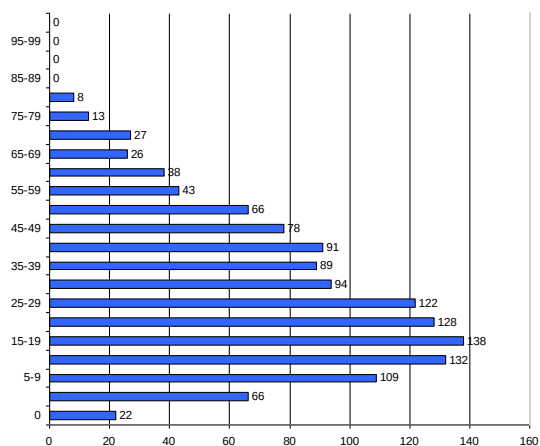
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	1290	1335	1365	1357	1382	1402	1426	1412	1421	1424	1434
0	22	23	12	21	22	24	24	30	22	14	22
1-4	66	79	89	77	78	80	81	89	95	98	90
5-9	109	104	103	101	92	98	108	102	106	104	110
10-14	132	125	122	116	121	115	108	102	103	97	96
15-19	138	148	135	136	139	135	125	124	117	121	116
20-24	128	129	137	143	144	141	150	135	137	138	131
25-29	122	128	133	119	116	131	133	131	135	137	134
30-34	94	95	113	122	134	135	134	127	108	100	116
35-39	89	97	96	95	96	100	100	110	126	133	128
40-44	91	98	95	94	99	95	98	90	90	94	95
45-49	78	75	83	83	87	90	96	95	94	97	95
50-54	66	76	78	77	76	73	73	74	80	81	86
55-59	43	44	52	57	56	64	71	69	68	61	59
60-64	38	38	34	34	41	42	42	48	51	53	62
65-69	26	26	30	31	31	32	34	28	28	33	37
70-74	27	28	28	26	21	18	21	25	26	27	26
75-79	13	14	16	15	21	20	16	16	16	15	14
80-84	8	8	7	6	5	6	9	13	14	16	9
85-89	0	0	2	4	3	4	3	3	3	2	6
90-94	0	0	0	0	0	1	0	1	2	3	2
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

2004

2014

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 35 až 39. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Vavrečka.

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2025 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 1586.

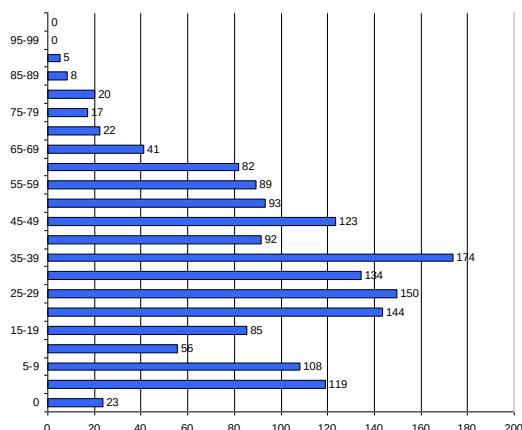
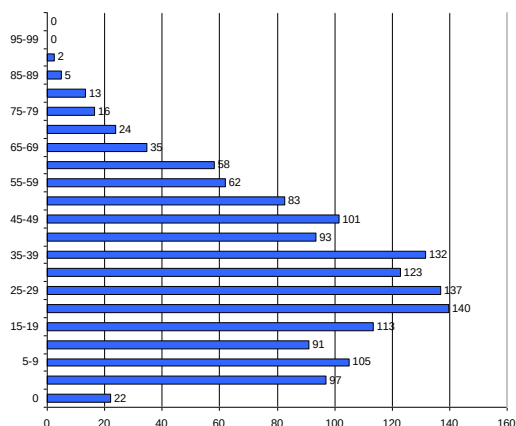
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	1453	1467	1480	1493	1507	1520	1533	1546	1560	1573	1586
0	22	22	22	23	23	23	23	23	23	23	23
1-4	97	99	101	104	106	108	110	112	114	117	119
5-9	105	105	106	106	106	107	107	107	107	108	108
10-14	91	88	84	81	77	73	70	66	63	59	56
15-19	113	111	108	105	102	99	97	94	91	88	85
20-24	140	140	141	141	141	142	142	142	143	143	144
25-29	137	138	139	141	142	143	145	146	147	149	150
30-34	123	124	125	126	128	129	130	131	132	133	134
35-39	132	136	140	144	148	153	157	161	165	170	174
40-44	93	93	93	93	93	92	92	92	92	92	92
45-49	101	104	106	108	110	112	115	117	119	121	123
50-54	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
55-59	62	65	68	70	73	76	78	81	84	87	89
60-64	58	60	63	65	68	70	72	75	77	79	82
65-69	35	35	36	37	37	38	39	39	40	41	41
70-74	24	24	24	23	23	23	23	23	23	23	22
75-79	16	16	16	16	17	17	17	17	17	17	17
80-84	13	14	15	15	16	17	17	18	19	20	20
85-89	5	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8
90-94	2	3	3	3	4	4	4	4	5	5	5
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2015

2025

Ďalšie demografické charakteristiky

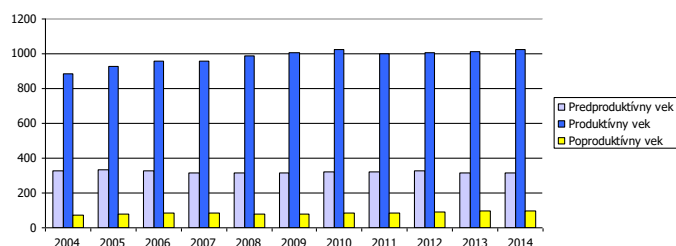
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 20. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (11). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 15,21 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	329	331	326	315	313	317	321	323	326	313	318
Produktívny vek	887	928	956	960	988	1006	1022	1003	1006	1015	1022
Poproduktívny vek	74	76	83	82	81	79	83	86	89	96	94

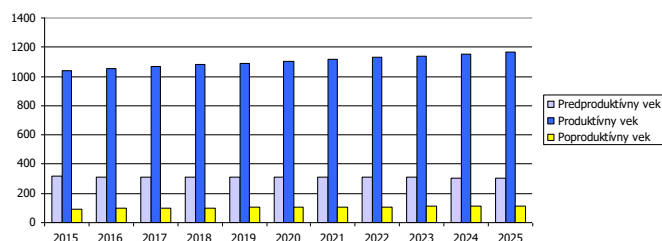
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho aj produktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v skupine poproduktívneho aj produktívneho veku. V predproduktívnom veku sa očakáva určitá stabilizácia s miernym poklesom.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025

Predproduktívny vek	315	315	314	313	312	311	310	309	308	307	306
Produktívny vek	1042	1055	1068	1079	1092	1104	1116	1129	1141	1153	1166
Poproduktívny vek	95	97	99	101	103	105	107	109	111	112	114

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľa, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku k 2004 a 2014				
Vek	2004		2014	rozdiel 2014 -2004
15-19		138	116	-22
20-24		128	131	3
25-29		122	134	12
30-34		94	116	22
35-39		89	128	39
40-44		91	95	4
45-49		78	95	17
50-54		66	86	20
55-59		43	59	16
60-64		38	62	24

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s údajmi za rok 2004, došlo k zníženiu počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva len vo vekovej skupine od 15 do 29 rokov. Možno predpokladať, že trend vo vývoji počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude pokračovať aj v súčasnom decéniu. Z hľadiska dochádzky za prácou bolo zamestnaných mimo obce až 496 obyvateľov. Z hľadiska sektorov bolo najviac obyvateľov zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Sekundárny sektor bol zastúpený počtom 236 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Vavrečka	643	496	33	236	318	327

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,12 %, česká národnosť bola zastúpená 0,14 %. Pri 1,05 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1383	97,12
nezistená	15	1,05
Česká	2	0,14
Moravská	1	0,07
Poľská	1	0,07
ostatná	1	0,07

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci Vavrečka majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania bez školského vzdelania (23,81 %). Obyvatelia bez vzdelania pripadali hlavne na školopovinné deti a deti

predškolského veku. Obyvatelia so základným vzdelaním tvorili skupinu s počtom 10,60 % a obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa tvorili 7,23 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

Vek	abs.	%
úplné stredné odborné (s maturitou)	241	16,92
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	103	7,23
bez školského vzdelania	339	23,81
učňovské (bez maturity)	186	13,06
základné	151	10,60
stredné odborné (bez maturity)	173	12,15
úplné stredné všeobecné	67	4,71
nezistené	14	0,98
úplné stredné učňovské (s maturitou)	56	3,93
vysokoškolské bakalárske	51	3,58
vyššie odborné vzdelanie	18	1,26
doktorandské	4	0,28

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2015

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne pozitívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90. tých rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celej SR. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2014 bolo v obci evidovaných 83 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 8,1 %.

Nezamestnaní v obci

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vavrečka	39	56	43	22	42	82	87	125	97	82	83
z toho ženy	29	36	30	14	31	40	36	63	50	41	46
Produktívny vek	887	928	956	960	988	1006	1022	1003	1006	1015	1022
Miera nezamestnanosti	4,4	6,0	4,5	2,3	4,3	8,2	8,5	12,5	9,6	8,1	8,1

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavie a rok v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Žilinský kraj	11,12	9,33	7,03	5,55	6,20	10,89	10,86	11,91	12,79	12,51	10,91
Okres Námestovo	10,41	9,77	7,73	6,93	7,40	13,39	13,58	15,43	16,82	14,71	12,53
Muži	7,71	7,12	5,19	4,68	4,62	11,42	11,72	12,92	13,62	12,30	10,40
Ženy	15,12	13,79	11,70	10,51	11,87	16,54	16,60	19,42	22,01	18,32	15,73

Zdroj: ÚPSVAR, 2004-2014

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas polovice obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 15,73 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2012 (22,01 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu 15 - 24 rokov. V tejto skupine podiel pomaly narastá. K zníženiu podielu dochádza v prípade skupiny od 35 do 49 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 35,3 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %

Okr. Námestovo	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	17,9	18,6	18,6	18,0	20,5	21,6	24,3	24,5	28,6	25,9	23,4
25-34	23,8	20,7	19,4	21,4	20,4	21,4	21,3	22,6	20,6	19,4	19,5
35-49	40,0	40,5	40,5	36,8	35,9	35,3	33,9	32,9	33,2	34,9	35,3
50 a viac	18,3	20,2	21,5	23,8	23,2	21,7	20,5	20,0	17,7	19,7	21,8

Zdroj: 20.6.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Najviac obyvateľov bolo evidovaných v skupine nad 24 mesiacov. Pomerne veľké skupiny tvorili aj nezamestnaní v skupine do 3 mesiacov a od 13 do 24 mesiacov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zákl. a bez vzdel.	17,3	18,9	15,5	23,8	20,1	13,0	9,9	6,7	9,0	7,6	8,9
Nižšie stredné	44,6	45,1	47,0	39,3	42,9	43,5	45,4	41,9	48,1	47,9	44,8
Úplné stredné	34,4	30,4	31,5	30,1	30,9	36,2	37,0	40,7	33,3	34,1	37,2
Vysokoškolské	4,0	5,8	6,1	7,4	5,8	7,3	7,8	10,7	9,4	10,4	9,3

Zdroj: 20.6.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 8,9 %.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, vzdelávanie a verejná správa. Silne zastúpené je aj zdravotníctvo. Od roku 2010 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (22,3 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade administratívy.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %

	2010	2011	2012	2013	2014
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo ...	5,5	7,7	8,7	10,1	9,9
Priemysel spolu	34,6	26,6	20,6	26,6	22,3
Priemyselná výroba	32,5	26,0	18,7	24,7	21,5

Dodávka elektriny, plynu...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Dodávka vody; čistenie a odvo...	2,0	1,7	1,7	1,7	1,6
Stavebníctvo	6,2	4,3	4,9	1,1	2,1
Veľkoobchod a maloobchod; ...	9,8	12,0	17,6	15,4	17,5
Doprava a skladovanie	3,0	2,5	3,2	3,5	3,9
Ubytovacie a stravovacie služby	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Finančné a poisťovacie činnosti	0,9	0,7	0,8	0,7	0,8
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Odborné a vedecké činnosti	1,4	1,4	2,7	2,3	1,8
Administratívne a podporné služby	5,8	7,6	2,5	3,0	3,1
Verejná správa a obrana; povi...	11,2	9,0	15,4	6,6	7,1
Vzdelávanie	18,6	14,7	19,6	23,4	23,9
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	5,2	6,0	5,7	5,6	5,3
Umenie, zábava a rekreácia	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4
Ostatné činnosti	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Zdroj: DataCubes, ŠÚ SR, 2015

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Z hľadiska dochádzky za prácou bolo zamestnaných mimo obce až 496 obyvateľov. Z hľadiska sektorov bolo najviac obyvateľov zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Sekundárny sektor bol zastúpený počtom 236 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Vavrečka	643	496	33	236	318	327

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

2.8. BÝVANIE

Obec Vavrečka nie je osadou čistého typu. Najstaršie domy boli stavané do podoby kruhovej, netvoriac domorad, ale takzvané „grunty“. To znamená, že domy, nielen obytné, ale i hospodárske stavby, boli postavené okolo spoločného dvora (k najstarším a najväčším gruntom patrili – grunt U Slugňov, U Labov, U Tantošov, U Kráľov, Topákov grunt...) Spoločné mali kamenné, jednoposchodové komory. Pred komorami boli pitvory, ktoré mali tvar oblúkových výklenkov, zvané rampúchy. Väčšina domov na lazoch je prestavaná na rekreačné chaty a chalupy. Domy boli kedysi malé a nízke, bez akýchkoľvek architektonických ozdôb. Stavali ich väčšinou z dreva, pokrývali slamou. Interiéry neboli ozdobované vôbec, pretože boli celkom zadymené a začiernené dymom a sadzami z ohniska v izbe, keďže dym z neho nebol odvádzaný komínom, ale celou povalou a prípadnými štrbinami (domy boli pôvodne bez komína). Dom sa skladal z dvoch miestností – z komory a izby. Neskôr sa domy stavali z pálenej i nepálenej – surovej tehly. Našli sa však aj domy z kameňa, najčastejšie z vápenca. Tieto domy boli už úhladnejšie, dym vychádzal komínom. Slamenú strechu neskôr nahrádzali drevenými šindľami a v novšej dobe potom škridlou a eternitom (VS 2013, 2014, s.6-7).

Prevládajúcou funkciou obce Vavrečka je bývanie. Prevažuje len individuálna bytová výstavba. Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		
	spolu	v rodinnom dome	domy
obec Vavrečka	328	318	320

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V obci Vavrečka bolo v roku 2011 evidovaných 328 bytov. Bytov v rodinnom dome bolo 318 bytov. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov (24) a z dôvodu zmeny vlastníctva - 12.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
12	4	2	24	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (289).

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
23	289	2	0	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vel'kostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Vavrečka disponuje plochou od 81 do 120 m² – 164 bytov. Byty so 40 až 80 m² boli zastúpené v počte 44.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
v RD	3	40	162	112
v BD	0	4	2	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty 5+ a 4 izbové. Treťou najväčšou skupinou sú 3 izbové byty. Byty s 2 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 15.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
4	15	55	66	185

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Spoločný zdroj pitnej vody malo 231 domácností. Na vlastný zdroj bolo napojených 70 domácností.

Byty podľa zásobovania vodou v RD a BD

	v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
RD	226	70	2	0
BD	5	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentujú nasledujúce tabuľky. Celkovo bol v roku 2011 pripojených do siete internet 205 bytov, a pevnou linkou disponovalo 115 bytov.

Vybavenosť bytov a domácností v obci v RD a BD

	podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
RD	278	207	204	115	203
BD	4	2	3	0	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Vavrečka je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (238). Iný typ vykurovania využívali cca. 55 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
9	238	55	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených pevným palivom – 205 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 38 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
61	38	1	205	1		0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2014 stúpol ich počet na 136 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyz. osoby – podnik.	116	118	129	140	133	130	120	123	124	134	137
Živnostníci	116	117	128	138	132	128	119	122	123	133	136
Slobodné povolania	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
SHR	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo je v obci činných 31 právnických osôb. Z celkového počtu boli 9 neziskových a 22 ziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	16	19	20	20	25	26	22	25	27	30	31
Práv. osoby ziskové	12	14	14	14	19	20	16	18	20	22	22
Práv. osoby neziskové	4	5	6	6	6	6	6	7	7	8	9

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

V skupine ziskových subjektov je situácia stabilizovaná. Obchodné služby sú poskytované v 1 maloobchodnej predajni potravín – COOP - JEDNOTA a 1 súkromnej predajni potravín a rozličného tovaru. Taktiež sú prevádzkované dve pohostinstvá (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

Výrobné a hospodárske územia

Charakteristické pre urbanistickú štruktúru obce sú výrobné a skladové zóny, sústredené do plošne rozsiahlych areálov v severovýchodnej časti obce. V severovýchodnej časti je plocha priemyselného areálu oddelená od zastavanej časti obce voľnou nezastavanou plochou. Ostatné plochy sú síce na okraji obce, ale v jej zastavanom území. Celkovo v priemyselných odvetviach pracovalo v sledovanom období od 20 do 100 obyvateľov. Hospodársku základňu v obci tvorí priemyselná výroba, ktorá je zastúpená predovšetkým firmou Campus Námestovo, spol.s.r.o. Priemyselná výroba sa začala rozvíjať na konci 19. storočia, ktorá sa kontinuálne rozvíjala vo všetkých obdobiach. Aj napriek industrializácii si poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo si zachovalo svoj veľký význam. Na území obce Vavrečka pôsobí niekoľko výrobných prevádzok. Jedná sa o malé prevádzky a sklady prevažne s počtom zamestnancov do 20 ľudí, orientujúce sa na drevospracujúci priemysel, drevovýrobu, nábytkársku

výrobu. Sú to nasledovné: Drevoprodukt P+P,s.r.o, Autobusová doprava Feribus, Autobazár. Memons.r.o.,Plechoprodukt s.r.o, Carion Slovakia s.r.o.,Tovercom – vysielateľ, Trade engineering, Heineken, Roľnícke družstvo Vavrečka-Ťapešovo so sídlom v Ťapešove, má dva dvory – dva samostatné areály – na okraji zastavaného územia obce k.ú. Vavrečka a na okraji zastavaného územia k.ú. Ťapešovo. V súčasnosti družstvo sa zaoberá rastlinnou aj živočíšnou výrobou. Obhospodaruje 409,2205 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho je 142,0466 ha orná pôda a 267,1739 ha sú trvalé trávne porasty. V katastrálnom území obce Vavrečka Obvodný lesný úrad v Dolnom Kubíne eviduje 199,82 ha - 200 ha lesných porastov, ktoré sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov a ochranných lesov(subkategória ostatné lesy s prevažujúcou ochranou pôdy) (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.28). Na území obce Vavrečka pôsobí niekoľko výrobných prevádzok. Jená sa o malé prevádzky a sklady prevažne s počtom zamestnancov do 20 ľudí, orientujúce sa na drevospracujúci priemysel, drevovýrobu, nábytkársku výrobu. Sú to nasledovné: Drevoprodukt P+P, s.r.o, Autobusová doprava Feribus, Autobazár. Memons.r.o. Plechoprodukt s.r.o,Carion Slovakia s.r.o., Tovercom – vysielateľ, Trade engineering, Heineken (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.38).

Pol'nohospodárska výroba

Výrobná zóna so zameraním na poľnohospodársku činnosť a chov domácich zvier je situovaná vo východnej časti obce. Poľnohospodárstvo bolo odjakživa základným spôsobom rozvoja obce. Hospodársky najsilnejšou skupinou boli sedliaci, ktorých usadlosti sa skladali z domu, hospodárskych budov, záhrady a z ornej pôdy a lúk. Tieto hospodárstva boli zapisované do urbárskych súpisov, ktoré v modifikovaných formách pretrvali do súčasnosti. V 50-tych rokoch sa začalo budovať družstvo, čo bolo poznačené násilnou kolektivizáciou. Družstvo intenzívne obhospodarovalo ornú pôdu katastri a tiež bol vybudovaný hospodársky dvor pre živočíšnu výrobu. Roľnícke družstvo Vavrečka – Ťapešovo so sídlom v Ťapešove, má dva dvory – dva samostatné areály – na okraji zastavaného územia obce k.ú. Vavrečka a na okraji zastavaného územia k.ú. Ťapešovo. V súčasnosti družstvo sa zaoberá rastlinnou aj živočíšnou výrobou. Obhospodaruje 409,2205 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho je 142,0466 ha orná pôda a 267,1739 ha sú trvalé trávne porasty (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.38-39). Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Vavrečka, ktorá je začlenená do okresu Námestovo, kraj Žilinský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je len 623,8, z čoho orná pôda zaberá 184,7 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa nepatrne znižuje. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 69,7 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Vavrečka

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
% z celkovej výmery	70,0	70,0	70,0	69,8	69,8	69,7	69,7	69,7	69,7	69,7	69,7
Pol'nohosp. pôda - spolu	626,6	626,5	626,5	625,4	624,9	624,6	624,3	624,2	624,0	624,0	623,8
- orná pôda	186,8	186,8	194,8	185,8	185,4	185,2	185,1	185,1	184,9	184,9	184,7
- záhrada	8,8	8,8	8,8	8,8	8,7	8,6	8,5	8,5	8,4	8,4	8,4
- trvalý trávny porast	431,0	431,0	422,9	430,8	430,8	430,8	430,8	430,7	430,7	430,7	430,7

Zdroj: DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu zemiakov, obilnín a olejní. Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky, aj keď ich celková produkcia výrazne klesla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny

Ok. Námestovo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny spolu	2,11	3,16	3,21	2,65	2,95	3,10	3,18	2,56	2,99	3,16	3,37
Obilniny	2,11	3,16	2,71	2,67	2,95	3,10	3,19	2,56	2,99	3,17	3,37
Olejníny	0,98	3,24	2,07	1,93	2,29	2,45	2,1	2,09	2,07	2,43	2,19
Zemiaky	16,63	13,94	8,57	8,75	9,43	13,46	10,13	8,54	13,84	10,15	7,72
Viacr. krm. na or. p.	3,13	5,48	4,60	4,35	4,52	4,82	4,38	3,23	4,09	3,66	3,81

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V Hospodárskom dvore v k.ú. Vavrečka sa v súčasnosti chová 666 kusov hovädzieho dobytku. Predpokladaný nárast chovu hovädzieho dobytku je na 720kusov. Pomer produkcie mäsa a mlieka sa prispôsobuje trhu (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.38-39).

Živočišna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru hospodárskych zvierat v okrese Námestovo. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytku. Od roku 2003 došlo v regióne k nárastu počtu kusov oviec a baranov. Hovädzí dobytok zaznamenal z hľadiska intenzity rovnako nárast. K výraznému poklesu došlo v prípade hydiny. Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Námestovo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	45,8	60,0	58,1	54,2	53,2	53,2	52,6	54,5	58,1	53,1	59,8
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	19,4	26,3	27,1	28,5	27,7	26,4	26,4	27,9	27,2	24,0	25,9
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	16,7	22,2	20,4	15,9	15,9	16,1	16,5	17,2	17,5	19,9	22,0
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	85,3	89,4	96,9	88,1	91,9	90,5	82,2	72,3	81,6	71,9	74,4
Hydina (na 100 ha or. pôdy)	553,5	580,4	630,5	571,2	593,3	573,1	572,4	531,6	508,7	449,2	465,6
Sliepky (na 100 ha or. pôdy)	489,8	513,7	558,1	505,6	527,9	502,4	503,4	467,5	447,4	392,0	405,7

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Na poľnohospodárskej pôde pestuje krmoviny a obilniny. Ostatné poľnohospodárske odvetvia (ovocinárstvo, záhradníctvo, vinohradníctvo a pod.) sa v rozsahu významnejších podnikov alebo plôch nevykonávajú (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.38-39).

Lesné hospodárstvo

Súvislé lesy pokrývajú takmer polovicu územia obce Vavrečka. Obkolesujú celý chotár obce najmä z východnej strany. Sú listo-ihličnaté s väčšou prevahou smreka. Vyrubovaním a znovu výsadbou sa menil ich charakter. Zatiaľ čo v súčasnosti sú prevažne ihličnaté, v minulosti boli charakterizované ako zmiešané. Tak isto ako poľnohospodárstvo, aj lesné hospodárstvo má svoje problémy, ktoré sa odrážajú na mnohých miestach. Predovšetkým je to dlhodobý rozpor medzi skutočným a žiadúcim (cieľovým) stavom lesného fondu. Ako aj druhý rozpor, ktorý sa otvoril začatím transformácie direktívneho a centralistického socialistického hospodárstva na hospodárstvo tržné. Medzi konkrétne prejavy prvého z uvedených konfliktov patria: umiestnenie ťažieb a rozpis ťažieb vyšší ako plánovaný, narastanie objemu náhodných ťažieb, v dôsledku neprimeraného spôsobu obhospodarovania, narušenie vekovej štruktúry a niektorých parametrov priestorovej štruktúry lesov, nedostatočné využívanie vyťaženého dreva s nedostatočnou hygienou lesa, poškodzovanie lesného prostredia nevhodnou lokalizáciou lesníckych stavieb a používaním nevhodných technológií, nedodržovanie žiadúceho obnoviteľného zastúpenia drevín, vysoké straty pri umelej obnove lesa, nedostatočné využívanie prirodzenej obnovy lesa, nedostatočná výchova značnej časti mladých a stredne starých porastov, jednostranná exploatacia ekonomicky najatraktívnejších drevín a sortimentov a pod. V druhom zo spomínaných konfliktov môžeme považovať za najdôležitejšie zmeny vlastníckych vzťahov k lesnému fondu, ktoré majú reprivatizačný charakter. Vyznačujú sa predovšetkým veľkou šírkou potenciálneho vplyvu, veľkým rozsahom úloh, značnou mierou vecnej neurčitosti a mimoriadnou organizačno - právnou a realizačnou náročnosťou. Riešenie týchto úloh má dlhodobý charakter. Mezotrofné lesné spoločenstvá v podhorskom a nižšom horskom stupni (pôvodne hojne rozšírené, dnes nahradené polkami, lúkami, pasienkami, resp. sekundárnymi smrečinami) sú zastúpené kvetnatými bučinami a jedlinami. Bukové a jedľové lesy s bohatým bylinným podrastom pokrývali v minulosti prevažnú časť územia. V stromovom poschodí sa vyskytoval buk lesný (*Fagus syl vatica*), jedľa biela (*Abies alba*). Dnes ich nahradil smrek obyčajný (*Picea abies*). Napriek náhrade smrekom, v bylinnom podraste týchto spoločenstiev možno nájsť viacero druhov typických pre jedľobučiny, napr. srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), mliečnik mandľový (*Euphorbia amygdaloides*), lipka vec marinkový (*Galium odoratum*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*). Pôvodné jedliny, resp. jedľové smrečiny predstavujú spoločenstvá, ktorých výskyt je viazaný na najvyššie časti katastra obce v okolí Magurky. Stromové poschodie je tu tvorené smrekom s rôznou prímiesou jedle. V katastrálnom území obce Vavrečka Obvodný lesný úrad v Dolnom Kubíne eviduje 199,82 ha - 200 ha lesných porastov, ktoré sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov a ochranných lesov (subkategória ostatné lesy s prevažujúcou ochranou pôdy): Lesné pozemky 199,82 ha – 200 ha, Lesy Slovenskej republiky š. p. OZ Námestovo – 16 ha, Jednotliví vlastníci lesných pozemkov (súkromné lesy) – 109 ha, Urbárni spolumajitelia obce Vavrečka – 75 ha (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.40).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. Zo základnej školskej vybavenosti v obci sú dve materské školy – jedna súkromná a druhá je zriaďovateľom obec. V obci je jedna základná škola (4 triedy v štyroch ročníkoch) s počtom detí 75. Jej areál je vybavený multifunkčným športovými zariadeniami. Materská škola má kapacitu 60 detí. V súkromnej materskej škole je jedna trieda so 6 deťmi. Základná škola, klub mládeže, školská jedáleň a sú umiestnené v reg. celku 14. V objekte rodinného domu v reg. celku 05 sú súkromné jasle Slniečko a základná materská škola je v reg. celku 15. V areáli školy je multifunkčné školské ihrisko, ktoré zodpovedá potrebám školy a školský klub (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

Materská škola

Materská škola – v obci sú dve materské školy – jedna súkromná a druhá je zriaďovateľom obec. Materská škola má kapacitu 60 detí. Zastavaná plocha budovy MŠ je 1300 m², je umiestnená v reg. celku 15 Objekt je plynofikovaný, napojený na rozvod vody a odkanalizovaný do žumpy. Pre MŠ je 4 parkovacie miesta. V školskom roku 2014 bolo v materskej škole evidovaných 65 detí a 6 učiteľiek. V súkromnej materskej škole je jedna trieda so 6 deťmi. V objekte rodinného domu v regulovanom celku 05 sú súkromné jasle Slniečko (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

Materská škola	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	51	54	58	62	58	56	55	56	60	61	65
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
MŠ - štátne - učitelia	5	5	5	6	6	6	5	6	6	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, DataCubes

Základná škola

Zo zariadení základného školstva sa v riešenom území nachádzala areál základnej školy s 4 triedami, s ročníkmi 1.- 4 s počtom žiakov 75, počet pedagogických pracovníkov 6, nepedagogických pracovníkov 2. Zastavaná plocha budovy ZŠ je 780 m², plocha areálu 0,99 ha. V škole je zabezpečené stravovanie v školskej jedálni. Pri ZŠ je telocvičňa a súčasťou školského areálu sú športové plochy. Objekt je plynofikovaný, napojený na rozvod vody a odkanalizovaný do žumpy. Pre ZŠ je vybudovaných 15 parkovacie miesta (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

Základná škola	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	90	82	85	78	73	79	75	82	77	76	76
ZŠ - štátne - triedy	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ZŠ - štátne - učitelia	4	4	5	5	5	6	6	6	6	7	6

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, DataCubes

Stravovanie pre materskú a základnú školu zabezpečuje školská jedáleň. V roku 2014 bolo v jedálni evidovaných 70 stravníkov. kapacita zariadenia je 60 miest pri stoloch.

Školské jedálne	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
jedálne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
miesta pri stoloch	60	120	50	60	60	60	60	60	60	60	60
stravníci	108	84	62	59	81	85	68	70	71	72	70

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Obec Vavrečka, ako zriaďovateľ školských jedální pri materskej škole a základnej škole, v zmysle § 140 ods. 9 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní poskytuje stravovanie deťom a žiakom za čiastočnú úhradu nákladov, ktoré uhradza zákonný zástupca vo výške nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v nadväznosti na odporúčané výživové dávky.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Námestovo, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby: opatrovateľská služba pre odkázaných obyvateľov. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Námestovo.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Námestovo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	4	5	6	7	5	6	7	7	7	8	12
Počet miest k 31.12 spolu	215	226	228	239	228	228	230	266	249	283	355
P.m. v. DD	84	85	69	67	73	72	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre postih dosp.	131	134	152	154	148	149	157	182	187	222	234
P.m. v zariad. pre seniorov	0	0	0	0	0	0	66	64	42	29	89

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani súkromné ambulancie lekárov - všeobecný lekár pre dospelých, lekár pre deti a dorast, zubný lekár, očný lekár a gynekológ. Obyvatelia využívajú zdravotnícke služby v okresnom meste Námestovo (všeobecní lekári odborní lekári, poliklinika, nemocnica) (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

2.13. ŠPORT

V obci je organizovaný šport od 50-tych rokov. Predstavoval predovšetkým futbalový oddiel mužov. Hrávali priateľské zápasy s mužstvami z okolitých dedín. Neskôr boli založené aj futbalové oddiely dorastu a žiakov. V poslednej futbalovej sezóne hrali všetky 3 družstvá v 1. triede Oravskej futbalovej súťaže. V súčasnosti TJ zastrešuje aj stolnotenisový oddiel a AWK Vavrečka, ktorý má vo svojich radoch majstra Slovenska vo svojej váhovej kategórii mužov i nádejní dorastenecký tím. Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou telocvične, výstavbu ihriska s umelou trávou, výstavbu detského ihriska, v areáli ihriska pri škole vybudovať squash ihrisko a rekonštruovať futbalové ihrisko – okolia, oplotenie, tribúna. V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy na Maguru), poľovníctvo a rybolov. V obci je vybudovaný lyžiarsky vlek. V obci je činných niekoľko športových klubov. Telovýchovná jednota

Slovan Magura Vavrečka (futbalové oddiely – družstvo mužov, dorastu a žiakov), - AWK Vavrečka (Armwrestlingový klub mužov a dorastu), hokejový klub a stolnotenisový oddiel.

Ťažiskom športovej vybavenosti obce je futbalové ihrisko v severnej časti zastavaného územia o celkovej ploche 1,69 ha. Školský areál má viacúčelové ihrisko, volejbalové a hádzanárske ihrisko, bežecká dráha, doskočisko. Plocha areálu futbalového ihriska postačuje aj pre výhľadové obdobie. V rámci areálu je potrebné vytvoriť parkovacie plochy s kapacitou min 20 parkovacích miest + 1 pre autobus. V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy na Oravskú Magurku, poľovníctvo, rybolov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.36).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrny dom s kapacitou 500 sedadiel a Obecná knižnica s cca 1978 zväzkami sa nachádzajú v budove obecného úradu. V obci rozvíja svoju činnosť divadelný súbor Magurka. Svojou činnosťou nadviazal na bohatú tradíciu ochotníckeho divadla vo Vavrečke, ktorá sa datuje už pred rokom 1930. Ďalej je tu i tanečná skupina moderného tanca Maya. Z pravidelných akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa detí, dňa matiek, detský karneval, fašiangový manželský večierok, detská diskotéka na záver školského roka, Rozprávkové rozprávanie, Odpustové slávnosti sv. Anny, Strašidelný večer alebo Vavrečka v povestiach, Mikuláš medzi deťmi, Predvianočné posedenie s dôchodcami, Silvestrovský obecný ples, Aerobik-show a podujatie regionálneho významu – Deň tanca (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.26).

Národné kultúrne pamiatky

Na katastrálnom území Vavrečka sa nenachádza žiadna národná kultúrna pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Na riešenom území sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona – pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia. Na riešenom území sa nenachádzajú žiadne NKP evidované v ÚZPF ako chránená zeleň, nenachádzajú sa žiadne archeologické náleziská evidované v CEAN. (Centrálna evidencia archeologických lokalít Slovenska vedená ÁUSAU). Pri ochrane kultúrneho dedičstva je nutné sa riadiť zákonom NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.31).

Objekty pamiatkového záujmu

Domy č.41 a č. 42 (v súčasnosti č.147 a č.148, parc.č.313,č.312), postavené v polovici 19.storočia. Je to typ murovaných trojpriestorových domov s deleným pitvorom a sýpkami, situovanými oproti domu (v súčasnosti sú bez sýpok). Fasády sú členené na spôsob klasicistických stavieb. Kostol Sv. Anny –

(rímskokatolícky) neorománsky, postavený v roku 1932 podľa projektu arch. E. Ormayho a L. Kohúta. Kaplnka – pri cintoríne, postavená v roku 1829-1830 v retardovanom baroku. Je to obdĺžnikový priestor s polkruhovým zakončením a valenou klenbou s lunetami. Uprostred klenby je štukový ornament. Ďalej je to prícestná socha sv. Jána Nepomuckého – z roku 1831 a kaplnka Panny Márie Lurdskej (ÚPNO Vavrečka, 2015, s.31).

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 1978 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica											
obec Vavrečka	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	1 394	1 842	1 867	1 890	1 920	1 923	1 932	1 919	1 940	1 958	1978
Počet užívateľov	97	62	36	34	31	34	28	32	29	22	31
Zdroj: ŠÚ SR, 2015											

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobý vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobý stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobý zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Zariadenie prechodného ubytovania a stravovanie je umiestnené severovýchodnej časti obce centre. Ubytovacie služby poskytuje hotel PUNCH s kapacitou 24 dvojlôžkových izieb a možnosťou stravovania. Tieto služby sú prístupné širokej verejnosti (ÚPNO Vavrečka, 2015, s. 37).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Stravovacie zariadenia bez ubytovania sú zastúpené dvoma pohostinstvami a možnosťou stravovania i v školskej jedálni (ÚPNO Vavrečka, 2015, s. 37).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

V riešenom území sa nachádzajú priestory s jedinečnou krajinou štruktúrou, malebným krajinným obrazom a tradíciou. Obec má potenciál rozvoja cestovného ruchu a turizmu hlavne využitím miestnych daností a dobudovaním prepojenia s turistickými trasami a cyklotrasami v okolí. Tento potenciál je zároveň východiskom aj pre rozšírenie vlastnej infraštruktúry cestovného ruchu a turizmu na území obce. Centrom rekreácie a turizmu sú lokality pod Oravskou Magurou a plocha pri vodnej nádrži Oravská priehrada. V súčasnosti je potrebné posilniť hospodársku základňu obce poskytovaním služieb pre rekreáciu a cestovný ruch. Ide o rekreačné ubytovanie, stravovanie a súvisiace služby. Na rekreačné využitie je možné využívať turistické chodníky a cykloturistické trasy, ktoré je možné v zime využívať na bežkovanie. Minerálne alebo liečebné pramene a kúpeľné zariadenia sa v riešenom území nenachádzajú. Atraktivita prostredia pre cykloturistiku je zakotvená aj v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii, kde navrhnuté cyklotrasy prechádzajú katastrálnym územím obce, alebo sa jej dotýkajú. V obci je činných niekoľko športových klubov. Telovýchovná jednota Slovan Magura Vavrečka (futbalové oddiely)-družstvo mužov, dorastu a žiakov) – AWK Vavrečka (Armwrestlingový klub mužov a dorastu) a stolnotenisový oddiel (ÚPNO Vavrečka, 2015, s. 40-41).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorychlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophoteliarstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hoteliarstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 009	2010	2011	2 012	2013	2 014
Bežné príjmy	531998	503889	553804	570835	565238	610506
Bežné výdavky	486647	499442	515310	518025	561249	607290
Kapitálové príjmy	17108	465750	0	5403	9856	55466
Kapitálové výdavky	140330	541504	42739	41309	25788	13170
Príjmy finančných operácií	139819	546039	21502	0	18396	0

Výdavky finančných operácií	0	470284	0	0	0	0
Príjmy celkom	688925	1.515708	575306	576238	593590	665972
Výdavky celkom	626977	1.511230	558049	559334	587037	620461

Zdroj: OcÚ Vavrečka, 2016

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasný zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Vavrečka. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom (9 poslancov).

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Vavrečka
Sídlo pracoviska daňového úradu	Námestovo
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Námestovo
Sídlo Okresného súdu	Námestovo
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Námestovo
Sídlo pracoviska okresného úradu	Námestovo
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Námestovo
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Námestovo
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Vavrečka je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Žilinský kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, konvergujúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou pre investorov, s vysokým inovačným potenciálom a dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou a Poľskou republikou. Osídlenie je sústredené prevažne do kotlín. Aj v tomto kraji sa prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Celkový prírastok obyvateľstva v kraji vykazuje hodnotu 0,93 ‰ na 1000 obyvateľov. ŽK možno klasifikovať ako priemyselný región s vysokým rozvojovým potenciálom. Vďaka za to dvom faktorom, a to lokalizácii v blízkosti priemyselných zón susednej Českej republiky a Poľska, ale tiež nedostatku úrodnej poľnohospodárskej pôdy. Priemysel sa na ročnej produkcii kraja podieľa viac ako 70 %. Zahŕňa všetky sektory a je pomerne rovnomerne rozložený. ŽK má významné postavenie v oblasti turizmu a patrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, s najvyššou ubytovacou kapacitou, ktorá dosiahla jednu z najvyšších návštevností (18,8 %) po BK a pred Prešovským krajom. Celkom možno očakávať, že ŽK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať automobilový a strojársky priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať tiež elektrotechnický priemysel. ŽK je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravnú sieť troch krajín – SR, Českej republiky a Poľska. Pre trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rast ŽK je potrebné dobudovať nadradenú dopravnú infraštruktúru v trase multimodálnych koridorov Va 81 a VI a sieť T-ENT. Po dokončení diaľničnej siete bude ŽK prepojený s ďalšími medzinárodnými dopravnými koridormi. Renovácia železníc a koridorov kombinovanej dopravy spolu s modernizáciou letiska tvoria veľmi dobré podmienky pre dopravný systém európskej úrovne. Prírodné zdroje ŽK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú lesy (57 % povrchu kraja),

zdroje minerálnych a termálnych vôd využívané najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj nedisponuje žiadnymi zásobami surovín (NSRR, 2012, s.78-83).

Charakteristika špecifických stránok regiónu V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inovačného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka. Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:

- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovatka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inovačný potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inovačným potenciálom v kombinácii s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví.

Strategické ciele:

1. posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Očakávané dopady:

- využitie silného inovačného potenciálu k rastu regionálneho HDP a produktivity,
- rast podielu služieb a inovatívnych podnikov na ekonomickej štruktúre regiónu,
- posilnenie väzieb medzi vedou, výskumom, inováciami - podnikateľskou sférou a vzdelávacími inštitúciami,
- rast zamestnanosti, exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života vytvorením vhodných podmienok pre dostupnosť dobrého vzdelania, vhodného a dostatočne oceneného zamestnania s podporou rodiny, kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť, rovnosť príležitostí, dostatočné kultúrne, športové a voľnočasové využitie,
- zvýšenie kvality životného prostredia (NSRR, 2012, s.78-83).

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade a kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev. Obec zabezpečila rozšírenie plôch IBV, ako aj opravy a čiastočné rozšírenie verejného osvetlenia. Bola zrekonštruovaná budova Základnej školy, vybudovaná splašková kanalizačná sieť, ktorá v súčasnosti nie je v prevádzke, po výstavbe boli čiastočne zrekonštruované miestne komunikácie (avšak nevyhovujúco). Obec v rámci projektu rozvíja cezhraničnú spoluprácu.

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Vavrečka nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných

predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.

- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Vavrečka a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
- rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 4453,7 ha, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 623,8 ha katastra obce (69,7 %), - 137 podnikateľských subjektov – právnická osoba, - celkovo 22 podnikateľských subjektov fyzické osoby, - dobrá dostupnosť mesta Námestovo a krajského mesta Žilina, - vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu, - vybudovaný areál poľnohospodárskeho podniku, - prechádzajúca cesta II. s prepojením na mesto Námestovo a Tvrdosin, - rozvinutá rastlinná výroba a živočíšna výroba (hovädzieho dobytku a oviec),	- stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite Hornej Oravy, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci ale aj okrese Námestovo, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - absentujúca železničná doprava priamo v obci a okrese, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,

- existencia predajní potravinárskeho tovaru, - rozvinuté komerčné služby, - drevovýroba a drobná remeselná výroba,	
Príležitosti	Ohrozenia
- orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 12	10 5 6 Stratégia WO
T hrozby	6 5 Stratégia ST	Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Problémom obce je nízky počet obyvateľov a nevybudovaná podnikateľská základňa.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
- prechádzajúca cesta II. zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť mesta Námestovo, ako krajského mesta Žilina, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií, - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Žilina, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD, - prechádzajúce cykloturistické trasy, - vybudované parkovacie plochy,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - veľký počet km miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty II., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty II., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia, - horské prostredie a členitý kataster obce komplikuje zimnú údržbu, - neodstočnosť zimná údržba cesty II. triedy a miestnych komunikácií,
Príležitosti	Ohrozenia
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,

- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 6 3	8 3 Stratégia <i>WO</i>
T hrozby	Stratégia <i>ST</i> 9	1 Stratégia <i>WT</i>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré pokrytie územia verejným osvetlením, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - vybudovaná vodovodná sieť, - existencia prameňov pitnej vody, - vybudovaný systém akumulácie pitnej vody, - vybudovaná plynofikácia obce, - vybudovaný obecný cintorín s domom smútku,	- potrebná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebné rozšírenie verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia verejného vodovodu a vodných zdrojov,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 8 5 5	5 1 3 Stratégia <i>WO</i>
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	4 Stratégia <i>WT</i>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Vavrečka na roky 2011-2015, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - komplikované rozloženie katastra obce, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
- dostavba splaškovej kanalizačnej siete, - výstavba obecného kompostoviska, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívnych stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EU v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd potoka Vavrečanka, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvážaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvážaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	Stratégia WO 12 4 4 9
T hrozby	Stratégia ST 8	Stratégia WT 8

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - prechádzajúce hydričné koridory - Vavrečka, - veľké plochy lesov v okolí obce, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - lokality NATURA 2000 Horná Orava, - vybudovaná rozvodná sieť plynu, - Územie európskeho významu SKUEV0658 Ústie Bielej Oravy,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta Nitrice a miestnych potokov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,
Príležitosti	Ohrozenia
- regulácia koryt miestnych tokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9 4	12 3 5 Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	9 Stratégia WT

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Žilinskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - existencia zdravotného strediska s praktickým lekárom pre deti a praktickým lekárom pre dospelých,	- absencia zariadenia pre seniorov, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám

- existencia ambulancií: zubný lekár, očný lekár a gynekológ,	- v tejto oblasti, - nevyhovujúci stav bytového fondu,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podpora vzdelávania a prípravy pre trh práce, - podpora zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **WT** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Námestovo.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy – 65 detí v roku 2014, - existencia súkromnej materskej školy, - súkromné jasle Slniečko, - existencia plnoorganizovanej základnej školy – 76 žiakov v roku 2014, - dobré výchovno – vzdelávacie výsledky základnej a materskej školy, - fungujúci školský klub detí, - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - vybudovaná školská jedáleň s kapacitou 60 miest pri	- deficit v materiálno – technickom vybavení materskej a základnej školy, - absencia mimoškolského zariadenia, - potrebná rekonštrukcia futbalového ihriska, - potrebná rekonštrukcia budovy základnej školy, - potreba výmeny strešnej krytiny, - potreba výmeny okien na budove materskej školy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení, - nedostatok športových ihrísk v okolí materskej školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do materskej školy,

- stoloch, - existencia futbalového ihriska, - dlhoročná história hádzanej, - existencia poľovníckych revírov, - existencia futbalového klubu, - viacúčelové ihrisko, volejbalové a hádzanárske ihrisko, - bežecká dráha, doskočisko, - Telovýchovná jednota Slovan Magura Vavrečka (futbalové oddiely – družstvo mužov, dorastu a žiakov) - AWK Vavrečka (Armwrestlingový klub mužov a dorastu), - stolnotenisový oddiel, - existencia lyžiarskeho vleku 300m,	- nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
- dovybavenie a modernizácia materskej a základnej školy, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Vavrečka, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - rekonštrukcia infraštruktúry pre možné potreby vzdelávania, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 17	15 8 6 Stratégia WO
T hrozby	11 Stratégia ST	7 Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kúria), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu s kapacitou 500 osôb, - divadelný súbor – ochotnícky – Magurka, - mládežnícky divadelný súbor, - tanečná skupina MAYA, - detský karneval, - fašiangový manželský večierok, - rozprávkové rozprávanie, - oslavy Dňa matiek, - odpustové slávnosti na sv. Annu, - strašidelný večer alebo Vavrečka v povestiach,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

- Mikuláš medzi deťmi, - predvianočné posedenie s dôchodcami, - Silvestrovský obecný ples, - Aerobik – show, - nepravidelné kultúrne podujatia: divadelné predstavenia, koncerty hudobných skupín, spevákov, diskopárty, módne prehliadky,	
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry v zmysle pôvodného štýlu, dovybavenie interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zoslabovanie tradičného vnímania obce Vavrečka, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8 20 13 1	Stratégia WO 7
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 7

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - chránená Vavrekova, 400-ročná lipa, - Oravská priehrada, - lyžiarsky vlek, - Babia hora a Pílsko, - Magura, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Vavrečka v rámci regionálnych štruktúr, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - cezhraničná spolupráca, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,...	- pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v mikroregióne a okolí, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8 5	Stratégia WO 7
T hrozby	12 5 3 Stratégia ST	Stratégia WT

Obec disponuje určitým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5 1	Stratégia WO 4
T hrozby	3 Stratégia ST 4	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- prístup na internet v budove obecného úradu, - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 2	5 Stratégia WO 7 9
T hrozby	Stratégia ST	0 5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých

faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Vavrečka a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Vavrečka patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nevybudovaná vodovodná a kanalizačná sieť, absentujúca plynifikácia, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti dodávok vody, odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Vavrečka vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE VAVREČKA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Vavrečka. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Vavrečka a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR ŽISK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Vavrečka poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerieť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Vavrečka je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Vavrečka je súčasťou vyššieho územného celku Žilina. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Vavrečka:

Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Vavrečka:

Hlavné disparity ŽSK

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nedostatočné využívanie zdrojov v lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú
- náročnosť výroby, a to najmä v strojárstve;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja v elektrotechnickom, hutníckom a strojárskom priemysle;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb (elektrotechnický priemysel);
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody;

- nedobudovanosť dopravnej infraštruktúry nadregionálnej úrovne;
  - značné ekologické zaťaženie krajiny (priemysel, metalurgia);
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre**
- nízky počet vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov v podnikoch a inštitúciách,
  - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
  - nízka životná úroveň v severných okresoch;
  - značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
  - nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
  - vysoké percento absolventov stredných škôl nepracujúcich v ukončenom študijnom alebo učebnom odbore (80 %), nízka vedomostná úroveň a pripravenosť absolventov základných a stredných škôl pre potreby trhu práce;
  - prehlbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce.

Hlavné faktory rozvoja ŽSK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov a regionálneho inovačného centra;

v službách

- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií, inovatívnych služieb v oblasti vzdelávania a podporných služieb pre rozhodujúce priemyselné odvetvia;
- atraktívny potenciál pre rozvoj turizmu;

v technickej infraštruktúre

- zábery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologická a integrovaná doprava;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- dopravné prepojenie Krakow - Budapešť;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia;
- sebestačnosť územia vo výrobe elektrickej energie, možnosti budovania nových zdrojov energie;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dlhodobá progresívna prirodzená mobilita a natalita;
- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Vavrečka v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 4453,7 ha, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 623,8 ha katastra obce (69,7 %), + 137 podnikateľských subjektov – právnická osoba, + celkovo 22 podnikateľských subjektov fyzické osoby, + dobrá dostupnosť mesta Námestovo a krajského mesta Žilina, + vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu, + vybudovaný areál poľnohospodárskeho podniku, + prechádzajúca cesta II. s prepojením na mesto Námestovo a Tvrdošín, + rozvinutá rastlinná výroba a živočíšna výroba (hovädzieho dobytky a oviec), + existencia predajní potravinárskeho tovaru, + rozvinuté komerčné služby, + drevovýroba a drobná remeselná výroba,	- stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite Hornej Oravy, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci ale aj okrese Námestovo, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - absentujúca železničná doprava priamo v obci a okrese, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta II. zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť mesta Námestovo, ako krajského mesta Žilina, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií, + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Žilina, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD, + prechádzajúce cykloturistické trasy,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - veľký počet km miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty II., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty II., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

+ vybudované parkovacie plochy,	- absencia priameho železničného spojenia, - horské prostredie a členitý kataster obce komplikuje zimnú údržbu, - neodstočná zimná údržba cesty II. triedy a miestnych komunikácií,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dobré pokrytie územia verejným osvetlením, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + dostatočná kapacita elektrickej siete, + vybudovaná vodovodná sieť, + existencia prameňov pitnej vody, + vybudovaný systém akumulácie pitnej vody, + vybudovaná plynofikácia obce, + vybudovaný obecný cintorín s domom smútku,	- potrebná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebné rozšírenie verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia verejného vodovodu a vodných zdrojov,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Vavrečka na roky 2011-2015, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - komplikované rozloženie katastra obce, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + prechádzajúce hydričné koridory - Vavrečanka, + veľké plochy lesov v okolí obce, + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická miera zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), + lokality NATURA 2000 Horná Orava, + vybudovaná rozvodná sieť plynu, + Územie európskeho významu SKUEV0658 Ústie Bielej Oravy,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta Nitrice a miestnych potokov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + existencia zdravotného strediska s praktickým lekárom pre deti a praktickým lekárom pre dospelých, + existencia ambulancií: zubný lekár, očný lekár a gynekológ,	- absencia zariadenia pre seniorov, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti,

	- nevyhovujúci stav bytového fondu,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia materskej školy – 65 detí v roku 2014, + existencia súkromnej materskej školy, + súkromné jasle Slniečko, + existencia plnoorganizovanej základnej školy – 76 žiakov v roku 2014, + dobré výchovno – vzdelávacie výsledky základnej a materskej školy, + fungujúci školský klub detí, + využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, + vybudovaná školská jedáleň s kapacitou 60 miest pri stoloch, + existencia futbalového ihriska, + dlhoročná história hádzanej, + existencia poľovníckych revírov, + existencia futbalového klubu, + viacúčelové ihrisko, volejbalové a hádzanárske ihrisko, bežecká dráha, doskočisko, + Telovýchovná jednota Slovan Magura Vavrečka (futbalové oddiely – družstvo mužov, dorastu a žiakov) + AWK Vavrečka (Armwrestlingový klub mužov a dorastu), + stolnotenisový oddiel, + existencia lyžiarskeho vleku 300m,	- deficit v materiálnom – technickom vybavení materskej a základnej školy, - absencia mimoškolského zariadenia, - potrebná rekonštrukcia futbalového ihriska, - potrebná rekonštrukcia budovy základnej školy, - potreba výmeny strešnej krytiny, - potreba výmeny okien na budove materskej školy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení, - nedostatok športových ihrísk v okolí materskej školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do materskej školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, kúria), + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu s kapacitou 500 osôb, + divadelný súbor – ochotnícky – Magurka, + mládežnícky divadelný súbor, + tanečná skupina MAYA, + detský karneval, + fašiangový manželský večierok, + rozprávkové rozprávania, + oslavy Dňa matiek, + odpustové slávnosti na sv. Annu, + strašidelný večer alebo Vavrečka v povestiach, + Mikuláš medzi deťmi, + predvianočné posedenie s dôchodcami, + Silvestrovský obecný ples, + Aerobik – show, + nepravidelné kultúrne podujatia: divadelné predstavenia, koncerty hudobných skupín, spevákovi, diskopárty, módné prehliadky,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce, + chránená Vavrekova, 400-ročná lipa, + Oravská priehrada, + lyžiarsky vleč, + Babia hora a Pilsko, + Magura, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacíe výlety do širšieho okolia obce, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupná v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevyhovujúci spôsob informovania o daniach v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prístup na internet v budove obecného úradu, + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Vavrečka.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je náväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina

nezamestaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produkívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka 2016 - 2025

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE VAVREČKA

Vízia

Obec Vavrečka bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane významným strediskom cestového ruchu, a bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Bude sa snažiť rozvíjať služby cestovného ruchu ako aj nevyhnutnú infraštruktúru. Na to využije svoj bohatý historický potenciál a prírodné bohatstvo. Obec vytvorí podmienky na rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu - ubytovacie kapacity a športovú infraštruktúru. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj

tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – cestovný ruch a lesné hospodárstvo.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Vavrečka. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Vavrečka a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Vavrečka disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Vavrečka všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Vavrečka v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému

zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Vavrečka so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadila nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Vavrečka považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Vavrečka v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a plnoorganizovanej základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce

Vavrečka či koncepcných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Vavrečka v súlade so svojím zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci (v súčasnom kultúrnom dome to nie je možné). Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych

zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Vavrečka nasledovný strategický cieľ:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Vavrečka, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní environmentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou tunajších prírodných hodnôt. Obec sa bude snažiť o ochranu prírodných hodnôt, ktoré sú pod štátnou ochranou prírody CHKO Horná Orava v súlade s rozvojovými zámermi v oblasti cestovného ruchu a ekologicky nezávadného hospodárstva. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí drevárskeho priemyslu, cestovného ruchu a oblasti služieb, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie

iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Vavrečka je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka na roky 2016 - 2025 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Vavrečka. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Vavrečka, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.
 Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na využívanie alternatívnych zdrojov energie pre potreby samosprávy.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.2.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu komunikácií vo vlastníctve vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest a cesty II. triedy.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia cesty II. triedy.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.

Dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu.

Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Opatrenie 6.1.4

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Českou republikou.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.

Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Komplexná rekonštrukcia obecných budov.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka
2016 - 2025**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.

Cieľ 1.1 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.1.1 Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Podpora lesníctva.
Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.
Podpora drobných remesiel.
Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.2.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu kultúrneho domu.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu materskej a základnej školy.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie ciest II. triedy zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Vavrečka. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest II. cesty.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií po výstavbe kanalizačnej siete.
Výstavba miestnych komunikácií - 2000 m.
Výstavba miestnych komunikácií v časti Starý mlyn.
Passport dopravného značenia.
Rekonštrukcia premostenia pred kostolom.
- Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia cesty II. triedy v obci.
Aktivita Rekonštrukcia štátnej cesty II. triedy v dĺžke 0,5 km.
- Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba cyklotrasy s prepojením na Oravsko- liptovskú cyklotrasu.
Výstavba cyklotrasy od zastávky SAD k priemyselnej zóne.
Výstavba cyklotrasy v novej IBV - 1200 m obojsmerných cestičiek pre cyklistov v šírke 3,0 m.
- Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred Obecným úradom.
Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred kostolom sv. Anny.
Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred predajňou COOP Jednota.
Rekonštrukcia parkovacích plôch.
Výstavba parkoviska 19 p.m. + 1 x autobus pri futbalovom ihrisku.
Výstavba parkoviska ZŠ 1-4, bytovka, ihrisko - 34 p.m..

- Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia chodníkov pre peších v centrálnej časti obce.
Rekonštrukcia chodníkov mimo centrálnu časť obce.
Výstavba chodníkov v novej zástavbe – 2000 m.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.2.1 Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba plôch IBV v lokalite Starý mlyn.
- Opatrenie 3.2 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rozšírenie verejného osvetlenia – LED osvetlenie.
Výstavba verejného osvetlenia štátnej cesty v spodnej časti obce – smer zastávka SAD.
- Opatrenie 3.3 Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia areálu cintorína.
Rekonštrukcia budovy domu smútku – zníženie energetickej náročnosti.
Rekonštrukcia strechy domu smútku.
- Opatrenie 3.4 Dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia existujúcej rozvodnej siete pitnej vody.
Výstavba vodovodnej siete v časti Starý mlyn.
Rozšírenie vodojemu 2x100 o 2x50 m2
Výstavba zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí technických zariadení pre zásobovanie vodou.
- Opatrenie 3.5 Rekonštrukcia a distavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.
Aktivita Rozšírenie a rekonštrukcia rozvodov STL plynovodov.
Rekonštrukcia, preložka jestvujúcich trafostaníc a výstavba nových trafostaníc.
Rekonštrukcia, preložky, výstavba a prípojky VN a NN elektrickej siete.
Preloženie trafostanice TS 6 a výstavba kioskovej trafostanice TS6 a VN vedenia.
Výstavba kioskovej trafostanice TS 7, TS 8, TS 9, TS 10, TS11, TS12 a VN vedenia.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivita Zvýšiť environmentálne povedomie ľuďí.
Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.

Opatrenie 4.2 Aktivity	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Rekultivácia čiernych skládok. Revitalizácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného kompostoviska za športovým areálom (do 5 ton). Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dobudovanie a sprevádzkovanie splaškovej kanalizačnej siete. Výstavba kanalizačnej siete v časti Starý mlyn. Výstavba prečerpávacích staníc ČS 1v regulovanom priestore 23 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/. Výstavba prečerpávacích staníc ČS2 v regulovanom priestore 29 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/ pri ČS 1. Výstavba prečerpávacích staníc ČS3 a pri regulovanom priestore 30 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody. Vybudovanie dažďovej kanalizácie so zaústením do potoka Adamka a Vavrečka.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity	Výstavba vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku. Revitalizácia záchytných kanálov mimo vodného toku. Revitalizácia protipovodňových opatrení na toku Vavrečanka. Revitalizácia protipovodňových opatrení na toku Adamka.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivity	Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia vodnej nádrže (oprava brehov, vybetónovanie brehu, vybudovanie brodu). Revitalizácia koryta potoka Vavrečanka. Revitalizácia koryta potoka Adamka. Revitalizácia vodných tokov v časti Uhlisko – 0,5 km.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia protierózných opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny pri vodnej nádrži. Dostavba a revitalizácia obecného parku v centre obce, výsadba, dlažba, mobiliár. Dostavba a revitalizácia oddychovej zóny v časti – Kaplička, osvetlenie chodníka, vybudovanie chodníka. Dostavba a revitalizácia záhrady pri materskej škole – vybudovanie detského parku a bylinkovej záhradky, vybudovanie altánku pre potreby škôlky – výučba v exteriéroch záhrady. Dostavba a revitalizácia záhrady pri základnej škole, vybudovanie parkového mobiliáru a zeleninová záhradka. Výsadba estetickéj zelene v lokalite Vyšný koniec. Výsadba estetickéj zelene v lokalite Kaplička. Výsadba izolačnej zelene záhrady ZŠ.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity	Výstavba denného stacionára. Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce. Zriadenie priestorov pre klub seniorov.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivity	Výber materského centra. Podpora mladých rodín s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.
Aktivity	Obstaranie vozidla pre potreby sociálneho taxíka. Výstavba núdzového bývania.
Opatrenie 6.1.4	Nájomná bytová výstavba.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity	Podpora poskytovania služieb zdravotníckej starostlivosti.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich

športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity Realizácia nadstavby budovy materskej školy – rozšírenie kapacít.
Rekonštrukcia a modernizácia budovy materskej školy – zníženie energetickej náročnosti.
Dostavba hracích prvkov v areáli MŠ.
Obstaranie vybavenia školy.

Opatrenie 7.1.2 Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivity Modernizácia vykurovania budovy – modernizácia zdrojov tepla a rozvodov.
Modernizácia vybavenia školy.
Modernizácia školskej jedálne.
Realizácia priestorov pre vytvorenie umeleckej školy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a modernizácia futbalového areálu.
Rekonštrukcia športových ihrísk s umelým povrchom.
Opláštenie a zateplenie športovej haly.
Rekonštrukcia mantinelov na ihrisku s umelým povrchom.
Výstavba detského ihriska.

Opatrenie 7.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a modernizácia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti budovy.
Dostavba javiskovej techniky v Kultúrnom dome.
Osvetlenie divadelnej sály.
Zriadenie priestorov pre umelecké skupiny.

Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.
Aktivity Údržba kultúrnych a historických pamiatok.

Opatrenie 8.1.3 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Aktivity Podpora kultúrnych podujatí.
Rekonštrukcia otvoreného amfiteátra.
Realizácia ozvučenia amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúl v obci.
Aktivity Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách obce.
Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Podpora rozvoja infraštruktúry cestovného ruchu v lokalite Medved'ky.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia obecných budov.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – zníženie energetickej náročnosti budovy.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1

Aktivita

Bezpečnosť.

Rozšírenie kamerového systému a monitorovacích zariadení.

Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice – zníženie energetickej náročnosti.

Obstaranie a modernizácia vybavenia hasičskej zbrojnice.

Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1

Aktivita

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Technické zabezpečenie IS.

Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.

Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.

Zriadenie verejných prístupových bodov pri obecnom úrade.

Opatrenie 11.1.2

Aktivita

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1

Aktivita

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2

Aktivita

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3

Aktivita

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	50

	Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
	Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
	Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	10
	Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	5 mil.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Vavrečka	0	100 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Vavrečka	0	200
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Vavrečka	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest III. cesty.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Vavrečka	0	3500
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Vavrečka	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia ciest II. triedy v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Vavrečka	0	0,5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Vavrečka	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	-	-
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Vavrečka	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	150
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1500
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Vavrečka	0	50
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Vavrečka	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Vavrečka	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Vavrečka	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet vytvorených nových pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0

					Vavrečka		

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Vavrečka	0	4
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Vavrečka	0	100
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	300
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Vavrečka	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 3.3	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	5000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	200
Opatrenie 3.4	Dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Vavrečka	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Vavrečka	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Vavrečka	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Vavrečka	0	60
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Vavrečka	0	50
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Vavrečka	0	10
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Vavrečka	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Vavrečka	0	10
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Vavrečka	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Vavrečka	0	40
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Vavrečka	0	5000
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Vavrečka	0	4,9
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Vavrečka	0	14
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Vavrečka	0	5

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Vavrečka	90	99
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	2
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Vavrečka	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Vavrečka	0	10
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Vavrečka	0	20

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Vavrečka	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Vavrečka	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Vavrečka	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	50

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	50
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	0
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	20
Opatrenie 6.1.4	Nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	50

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Vavrečka	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	60

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení školskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	300
		Výmera zrealizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Vavrečka	0	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	65
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	0
		Výmera zrealizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Vavrečka	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	76

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	100
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	20

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	400
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Vavrečka	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	500
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	50
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Vavrečka	0	20
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Vavrečka	0	100
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Vavrečka	0	100
Opatrenie 08.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	100

		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1421

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1421
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Vavrečka	0	1421
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	100
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabulí v obce.	Počet nových inštalovaných tabulí	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	2
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Vavrečka	0	150

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Vavrečka	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	200

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Vavrečka	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	1500

	fondov EÚ.				Vavrečka		
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	1500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Vavrečka	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Vavrečka	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Vavrečka	0	500

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Vavrečka	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Vavrečka	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Vavrečka	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Vavrečka	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Vavrečka	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Vavrečka	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Vavrečka	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	3

	u pracovníkov samosprávy.	Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Vavrečka	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Vavrečka	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Vavrečka	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Vavrečka	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Vavrečka	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Vavrečka	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Vavrečka	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Vavrečka	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Vavrečka	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka
2016 - 2025**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE VAVREČKA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Vavrečka. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Vavrečka, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Vavrečka, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Vavrečka na roky 2016 - 2025.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Vavrečka

Implementácia PHRSR obce Vavrečka sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Vavrečka je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Vavrečka. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Vavrečka budú zabezpečovať pracovníci úradu, poslanci OZ a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Vavrečka.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma

a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 - 2025 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Vavrečka je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Vavrečka. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Vavrečka vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce Vavrečka (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty

zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Vavrečka). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Vavrečka. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Vavrečka a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Vavrečka. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Vavrečka na roky 2016 - 2025. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2016 - 2025) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Vavrečka najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Vavrečka. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Vavrečka pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Vavrečka. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2025. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Vavrečka, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2016 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dolahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Vavrečka.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia,	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania,	Hodnotiaca a monitorovacia	Monitorovacia správa,

			neziskové a podnikateľské subjekty		hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Uznesenie OZ
9.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.						
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.						
Cieľ 1.1	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora lesníctva.	podľa potreby	Lesy SR, š.p., urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	Lesy SR, š.p., urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty
	Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora drobných remesiel.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Inštalácia slnečných kolektorov na budovu kultúrneho domu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu materskej a základnej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Vavrečka. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií po výstavbe kanalizačnej siete.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba miestnych komunikácií - 2000 m.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba miestnych komunikácií v časti Starý mlyn.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Passport dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia premostenia pred kostolom.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty II. triedy v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia štátnej cesty II. triedy v dĺžke 0,5 km.	podľa potreby	VÚC ŽISK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽISK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Výstavba cyklotrasy s prepojením na Oravsko- lipťovskú cyklotrasu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba cyklotrasy od zastávky SAD k priemyselnej zóne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba cyklotrasy v novej IBV - 1200 m obojsmerných cestičiek pre cyklistov v šírke 3,0 m.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred Obecným úradom.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred kostolom sv. Anny.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba a rozšírenie parkovacích miest pred predajňou COOP Jednota.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia parkovacích plôch.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba parkoviska 19 p.m. + 1 x autobus pri futbalovom ihrisku.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba parkoviska ZŠ 1-4, bytovka, ihrisko – 34 p.m..	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia chodníkov pre peších v centrálnej časti obce.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia chodníkov mimo centrálnu časť obce.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba chodníkov v novej zástavbe – 2000 m.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite Starý mlyn.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Rozšírenie verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba verejného osvetlenia štátnej cesty v spodnej časti obce – smer zastávka SAD.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 3.3	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Revitalizácia areálu cintorína.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia budovy domu smútku – zníženie energetickej náročnosti.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia strechy domu smútku.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 3.4	Dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Rekonštrukcia existujúcej rozvodnej siete pitnej vody.	600	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba vodovodnej siete v časti Starý mlyn.	400	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Rozšírenie vodojemu 2x100 o 2x50 m2	200	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba zásobovacích a výtlačných vodovodných potrubí technických zariadení pre zásobovanie vodou.	300	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a distavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie a rekonštrukcia rozvodov STL plynovodov.	podľa potreby	rozpočet SPP, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP, a.s.
	Rekonštrukcia, preložka jestvujúcich trafostaníc a výstavba nových trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia, preložky, výstavba a prípojky VN a NN elektrickej siete.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Preloženie trafostanice TS 6 a výstavba kioskovej trafostanice TS6 a VN vedenia.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba kioskovej trafostanice TS 7, TS 8, TS 9, TS 10, TS11, TS12 a VN vedenia.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4		Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom				
Opatrenie 4.1		V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 4.2		Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 4.3		Rekultivácia čiernych skládok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia čiernych skládok.	30	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 4.4		Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredné	obec Vavrečka
	Výstavba obecného kompostoviska za športovým areálom (do 5 ton).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 4.5		Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Dobudovanie a sprevádzkovanie splaškovej kanalizačnej siete.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba kanalizačnej siete v časti Starý mlyn.	400	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba prečerpávacích staníc ČS 1v regulovanom priestore 23 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/.	250	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba prečerpávacích staníc ČS2 v regulovanom priestore 29 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/ pri ČS 1.	250	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
	Výstavba prečerpávacích staníc ČS3 a pri regulovanom priestore 30 s napojením výtlaku do projektovaného zberača „A“ /SO 67 003/.	250	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
Opatrenie		Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.				

4.6		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Vybudovanie dažďovej kanalizácie so zaústením do potoka Adamka a Vavrečka.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba vodovodnej siete.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Vavrečka
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia záchytných kanálov mimo vodného toku.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia protipovodňových opatrení na toku Vavrečanka.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	Revitalizácia protipovodňových opatrení na toku Adamka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Revitalizácia vodnej nádrže (oprava brehov, vybetónovanie brehu, vybudovanie brodu).	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia koryta potoka Vavrečanka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia koryta potoka Adamka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Revitalizácia vodných tokov v časti Uhlisko – 0,5 km.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Realizácia protieróznych opatrení.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výstavba oddychovej zóny pri vodnej nádrži.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba a revitalizácia obecného parku v centre obce, výsadba, dlažba, mobiliár.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba a revitalizácia oddychovej zóny v časti - Kaplička, osvetlenie chodníka, vybudovanie chodníka.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba a revitalizácia záhrady pri materskej škole - vybudovanie detského..	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba a revitalizácia záhrady pri základnej škole, vybudovanie parkového mobiliáru a zeleninová záhradka.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výsadba estetickej zelene v lokalite Vyšný	10	rozpočet obce,	verejný sektor	vysoký	obec

	koniec.		ŠF EÚ			Vavrečka
	Výsadba estetickej zelene v lokalite Kaplička.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Výsadba izolačnej zelene záhrady ZŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba denného stacionára.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Zriadenie priestorov pre klub seniorov.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber materského centra.	150	-	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Podpora mladých rodín s deťmi.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla pre potreby sociálneho taxíka.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Výstavba núdzového bývania.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 6.1.4	Nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	-	obec Vavrečka

Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..	1 500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora poskytovania služieb zdravotníckej starostlivosti.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Opatrenie 6.1.4										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia nadstavby budovy materskej školy – rozšírenie kapacít.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia a modernizácia budovy materskej školy – zníženie energetickej náročnosti.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba hracích prvkov v areáli MŠ.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Obstaranie vybavenia školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vykurovania budovy – modernizácia zdrojov tepla a rozvodov.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Modernizácia vybavenia školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Modernizácia školskej jedálne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Realizácia priestorov pre vytvorenie umeleckej školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.		Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.				
Opatrenie 7.2.1		Výstavba športovej infraštruktúry.				
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia a modernizácia futbalového areálu.	250	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia športových ihrísk s umelým povrchom.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Opláštenie a zateplenie športovej haly.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia mantinelov na ihrisku s umelým povrchom.	podľa potreby	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
Opatrenie 7.2.7		Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1		Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.				
Opatrenie 8.1.1		Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.				
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia a modernizácia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti budovy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Dostavba javiskovej techniky v Kultúrnom dome.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Osvetlenie divadelnej sály.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Zriadenie priestorov pre umelecké skupiny.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 8.1.2		Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.				
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Údržba kultúrnych a historických pamiatok.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Opatrenie 8.1.3		Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.				
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka

	Rekonštrukcia otvoreného amfiteátra.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Realizácia ozvučenia amfiteátra.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

			subjekty			
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Vavrečka
	Podpora rozvoja infraštruktúry cestovného ruchu v lokalite Medved'ky.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Vavrečka

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Vavrečka

Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – znížene energetickej náročnosti budovy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie kamerového systému a monitorovacích zariadení.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice – zníženie energetickej náročnosti.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Obstaranie a modernizácia vybavenia hasičskej zbrojnice.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Vavrečka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický záměr						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Vavrečka
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie verejných prístupových bodov pri obecnom úrade.	podľa potreby	podnikateľské subjekty,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Vavrečka
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Vavrečka
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vavrečka 2016 - 2025

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia											
tis. €	Rok										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Spolu
I. Hospodárska politika	680,1	798,9	558,4	558,4	872,1	753,4	460,4	460,4	60,1	60,1	5262,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	12,5	12,5	12,5	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	253,3	253,3	328,3	328,3	318,3	318,3	25,3	25,3	0,0	0,0	1850,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	60,0	140,3	140,3	140,3	515,3	435,0	435,0	435,0	60,0	60,0	2421,0

PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	38,1	37,6	37,6	37,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	152,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	352,5	352,5	37,5	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	780,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	1,3	2,3	2,3	2,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0
II. Sociálna politika	899,4	966,9	1035,6	1223,1	323,9	256,4	187,6	0,1	0,1	0,1	4893,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	451,8	451,8	520,5	520,5	68,8	68,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2082,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	340,0	340,0	340,0	527,5	187,5	187,5	187,5	0,0	0,0	0,0	2110,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	107,6	175,1	175,1	175,1	67,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	701,0
III. Environmentálna politika	1129,3	1398,6	1587,4	1587,4	458,1	230,6	41,8	0,0	0,0	0,0	6433,2
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	859,3	859,3	859,3	859,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3437,2
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	270,0	539,3	728,1	728,1	458,1	230,6	41,8	0,0	0,0	0,0	2996,0

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.2.1	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Spolu	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	12,50	12,50	9,38	3,13	2,50	0,00	0,63	0,00	0,00
2017	12,50	12,50	9,38	3,13	2,50	0,00	0,63	0,00	0,00
2018	12,50	12,50	9,38	3,13	2,50	0,00	0,63	0,00	0,00
2019	12,50	12,50	9,38	3,13	2,50	0,00	0,63	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	50,00	50,00	37,50	12,50	10,00	0,00	2,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest III. cesty.								
Opatrenie 2.1.1	905,0	905,0	678,8	226,3	181,0	0,0	45,3	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.3	300,0	300,0	225,0	75,0	60,0	0,0	15,0	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.4	202,0	202,0	151,5	50,5	40,4	0,0	10,1	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.5	403,0	403,0	302,3	100,8	80,6	0,0	20,2	0,0	0,0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								

Opatrenie 2.1.1	40,0	40,0	30,0	10,0	8,0	0,0	2,0	0,0	0,0
Spolu	1 850,0	1 850,0	1 387,5	462,5	370,0	0,0	92,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2016	253,25	253,3	189,9	63,3	50,7	0,0	12,7	0,0	0,0
2017	253,25	253,3	189,9	63,3	50,7	0,0	12,7	0,0	0,0
2018	328,25	328,3	246,2	82,1	65,7	0,0	16,4	0,0	0,0
2019	328,25	328,3	246,2	82,1	65,7	0,0	16,4	0,0	0,0
2020	318,25	318,3	238,7	79,6	63,7	0,0	15,9	0,0	0,0
2021	318,25	318,3	238,7	79,6	63,7	0,0	15,9	0,0	0,0
2022	25,25	25,3	18,9	6,3	5,1	0,0	1,3	0,0	0,0
2023	25,25	25,3	18,9	6,3	5,1	0,0	1,3	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1850,00	1850,0	1387,5	462,5	370,0	0,0	92,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Ciel' 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	600,0	600,0	450,0	150,0	120,0	0,0	30,0	0,0	0,0
Opatrenie 3.6	321,0	321,0	240,8	80,3	64,2	0,0	16,1	0,0	0,0
Opatrenie 3.8	1 500,0	1 500,0	1 125,0	375,0	300,0	0,0	75,0	0,0	0,0
Spolu	2 421,0	2 421,0	1 815,8	605,3	484,2	0,0	121,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	60,00	60,00	45,00	15,00	12,00	0,00	3,00	0,00	0,00
2017	140,25	140,25	105,19	35,06	28,05	0,00	7,01	0,00	0,00
2018	140,25	140,25	105,19	35,06	28,05	0,00	7,01	0,00	0,00
2019	140,25	140,25	105,19	35,06	28,05	0,00	7,01	0,00	0,00
2020	515,25	515,25	386,44	128,81	103,05	0,00	25,76	0,00	0,00
2021	435,00	435,00	326,25	108,75	87,00	0,00	21,75	0,00	0,00
2022	435,00	435,00	326,25	108,75	87,00	0,00	21,75	0,00	0,00
2023	435,00	435,00	326,25	108,75	87,00	0,00	21,75	0,00	0,00
2024	60,00	60,00	45,00	15,00	12,00	0,00	3,00	0,00	0,00
2025	60,00	60,00	45,00	15,00	12,00	0,00	3,00	0,00	0,00
Spolu	2421,00	2421,00	1815,75	605,25	484,20	0,00	121,05	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	30,0	30,0	22,5	7,5	6,0	0,0	1,5	0,0	0,0
Opatrenie 4.4	1 452,0	1 452,0	1 089,0	363,0	290,4	0,0	72,6	0,0	0,0
Opatrenie 4.5	1 150,0	1 150,0	862,5	287,5	230,0	0,0	57,5	0,0	0,0
Opatrenie 4.6	805,0	805,0	603,8	201,3	161,0	0,0	40,3	0,0	0,0
Spolu	3 437,0	3 437,0	2 577,8	859,3	687,4	0,0	171,9	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	859,3	859,3	644,4	214,8	171,9	0,0	43,0	0,0	0,0
2017	859,3	859,3	644,4	214,8	171,9	0,0	43,0	0,0	0,0
2018	859,3	859,3	644,4	214,8	171,9	0,0	43,0	0,0	0,0
2019	859,3	859,3	644,4	214,8	171,9	0,0	43,0	0,0	0,0
2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	3437,0	3437,0	2577,8	859,3	687,4	0,0	171,9	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	910,0	910,0	682,5	227,5	182,0	0,0	45,5	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.3	755,0	755,0	566,3	188,8	151,0	0,0	37,8	0,0	0,0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie	251,0	251,0	188,3	62,8	50,2	0,0	12,6	0,0	0,0

5.4.1									
Opatrenie 5.4.2	1 080,0	1 080,0	810,0	270,0	216,0	0,0	54,0	0,0	0,0
Spolu	2 996,0	2 996,0	2 247,0	749,0	599,2	0,0	149,8	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	270,00	270,0	202,5	67,5	54,0	0,0	13,5	0,0	0,0
2017	539,33	539,3	404,5	134,8	107,9	0,0	27,0	0,0	0,0
2018	728,08	728,1	546,1	182,0	145,6	0,0	36,4	0,0	0,0
2019	728,08	728,1	546,1	182,0	145,6	0,0	36,4	0,0	0,0
2020	458,08	458,1	343,6	114,5	91,6	0,0	22,9	0,0	0,0
2021	230,58	230,6	172,9	57,6	46,1	0,0	11,5	0,0	0,0
2022	41,83	41,8	31,4	10,5	8,4	0,0	2,1	0,0	0,0
2023	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	2996,00	2996,0	2247,0	749,0	599,2	0,0	149,8	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 6.1.1	275,0	275,0	206,3	68,8	55,0	0,0	13,8	0,0	0,0
Projekt 6.1.2	200,0	200,0	150,0	50,0	40,0	0,0	10,0	0,0	0,0
Projekt 6.1.3	107,0	107,0	80,3	26,8	21,4	0,0	5,4	0,0	0,0
Projekt 6.1.4	1 500,0	1 500,0	1 125,0	375,0	300,0	0,0	75,0	0,0	0,0
Spolu	2 082,0	2 082,0	1 561,5	520,5	416,4	0,0	104,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	451,75	451,75	338,81	112,94	90,35	0,00	22,59	0,00	0,00
2017	451,75	451,75	338,81	112,94	90,35	0,00	22,59	0,00	0,00
2018	520,50	520,50	390,38	130,13	104,10	0,00	26,03	0,00	0,00
2019	520,50	520,50	390,38	130,13	104,10	0,00	26,03	0,00	0,00

2020	68,75	68,75	51,56	17,19	13,75	0,00	3,44	0,00	0,00
2021	68,75	68,75	51,56	17,19	13,75	0,00	3,44	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	2082,00	2082,00	1561,50	520,50	416,40	0,00	104,10	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	605,0	605,0	453,8	151,3	121,0	0,0	30,3	0,0	0,0
Opatrenie 7.1.2	750,0	750,0	562,5	187,5	150,0	0,0	37,5	0,0	0,0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	755,0	755,0	566,3	188,8	151,0	0,0	37,8	0,0	0,0
Spolu	2 110,0	2 110,0	1 582,5	527,5	422,0	0,0	105,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

				zdroje spolu					
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	340,00	340,0	255,0	85,0	68,0	0,0	17,0	0,0	0,0
2017	340,00	340,0	255,0	85,0	68,0	0,0	17,0	0,0	0,0
2018	340,00	340,0	255,0	85,0	68,0	0,0	17,0	0,0	0,0
2019	527,50	527,5	395,6	131,9	105,5	0,0	26,4	0,0	0,0
2020	187,50	187,5	140,6	46,9	37,5	0,0	9,4	0,0	0,0
2021	187,50	187,5	140,6	46,9	37,5	0,0	9,4	0,0	0,0
2022	187,50	187,5	140,6	46,9	37,5	0,0	9,4	0,0	0,0
2023	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	2110,00	2110,0	1582,5	527,5	422,0	0,0	105,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	430,0	430,0	322,5	107,5	86,0	0,0	21,5	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.2	200,0	200,0	150,0	50,0	40,0	0,0	10,0	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.3	70,0	70,0	52,5	17,5	14,0	0,0	3,5	0,0	0,0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Spolu	701,0	701,0	525,0	176,0	140,0	0,0	36,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	107,60	107,60	80,63	26,98	21,50	0,00	5,48	0,00	0,00
2017	175,10	175,10	131,25	43,85	35,00	0,00	8,85	0,00	0,00
2018	175,10	175,10	131,25	43,85	35,00	0,00	8,85	0,00	0,00
2019	175,10	175,10	131,25	43,85	35,00	0,00	8,85	0,00	0,00
2020	67,60	67,60	50,63	16,98	13,50	0,00	3,48	0,00	0,00
2021	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	701,00	701,00	525,00	176,00	140,00	0,00	36,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunit a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry

3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	150,0	150,0	112,5	37,5	30,0	0,0	7,5	0,0	0,0
Spolu	152,0	152	113	40	30	0	10	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	0,60	0,60	0,00	0,60	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2017	38,10	38,10	28,13	9,98	7,50	0,00	2,48	0,00	0,00
2018	37,60	37,60	28,13	9,48	7,50	0,00	1,98	0,00	0,00
2019	37,60	37,60	28,13	9,48	7,50	0,00	1,98	0,00	0,00
2020	37,60	37,60	28,13	9,48	7,50	0,00	1,98	0,00	0,00
2021	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	152,00	152,00	112,50	39,50	30,00	0,00	9,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	150,0	150,0	112,5	37,5	30,0	0,0	7,5	0,0	0,0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	630,0	630,0	472,5	157,5	126,0	0,0	31,5	0,0	0,0
Spolu	780,0	780,0	585,0	195,0	156,0	0,0	39,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	352,50	352,50	264,38	88,13	70,50	0,00	17,63	0,00	0,00
2017	352,50	352,50	264,38	88,13	70,50	0,00	17,63	0,00	0,00
2018	37,50	37,50	28,13	9,38	7,50	0,00	1,88	0,00	0,00
2019	37,50	37,50	28,13	9,38	7,50	0,00	1,88	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	780,00	780,0	585,0	195,0	156,0	0,0	39,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	5,0	5,0	3,8	1,3	1,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Opatrenie 11.1.2	4,0	4,0	3,0	1,0	0,8	0,0	0,2	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	1,3	1,3	0,9	0,3	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
2017	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2018	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2019	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2020	1,0	1,0	0,8	0,3	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	

85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít

a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;

- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;
- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)
- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3: poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2: fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,

fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Vavrečka je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Vavrečka bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... VZN/UMZ č. ....

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK),
6. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
10. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
11. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
12. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
13. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komún na Slovensku na roky 2009 – 2015
14. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
15. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
16. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
17. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
18. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
19. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
20. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
21. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
24. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020

25. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
26. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
27. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
28. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
29. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
32. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
33. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
34. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Příroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Vavrečka.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Faltán, CSC., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Příroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVA, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zatl'ko, M., 1972: Slovensko 2. Příroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinné ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>

58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. <http://www.sopsr.sk/natura/>
63. 10.1.2016, <http://sk.wikipedia.org/wiki/>
64. 10.1.2016, <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/>
65. NSRR, 2011
66. <http://www.minerally.sk>
67. www.vavrecka.sk
68. PHSR 2007 – 2016
69. <http://www.sopsr.sk/>
70. ÚPO 2015

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
Obce Vavrečka
Programovacie obdobie 2016 - 2025
2016**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224